

Koledar za september 1919.

Namen molitve apostolstva, določen od sv. Očeta:

Mir med narodi.

Dnevi	Godovi	Vse nujne zadeve. Po.eg teh še naslednji nameni.	Češčenje presv. Rešnj. Telesa v	
			ljubl. škof.	lavant. škof.
1 Poned.	Egid	Ugodno vreme. Konec ujetništva.	Besnica	Sv. Florijan
2 Torek	Stefan, kralj	Verska šola v SHS.	Sv. Jakob, Lj.	Zitale
3 Sreda	Evfermija	Zanemarjeni otroci.	Čermošnjice	Sv. Rok
4 Četrtek	Rozalija	Rokodelski vajenci.	Slavina	Stoperce
5 Petek	Viktorin	Prospevanje Mar. družb.	Vreme	Vuzenica
6 Sobota	Pelagij	Rešitev Slovenije.	Kranj, Gora	
7 Nedelja	Krizin	Katol. učiteljstvo.	Mokronog	Trbovlje
8 Poned.	Rojstvo M. D.	Naše šolstvo.	Cerknica	R. bnica
9 Torek	Peter Klaver	Poganski misijoni.	Homec	
10 Sreda	Nikolaj Tol.	Telovadci Orli.	Polšnik	Sv. Anton n. P.
11 Četrtek	Prot in Hljac.	Mladenci, ki si volijo stan.	Primskovo	Vuhred
12 Petek	Marijino ime	Slovenski vojaki.	Lašče	Sv. Primož
13 Sobota	Notburga	Zmaga kat. Cerkve.	Boštanj	Zavrče
14 Nedelja	Pov. sv. križa	Dekleta, ki so v nevarnosti.	Križ pri Kost.	
15 Poned.	Nikomed	Delavstvo slovensko.	Smarje	Sv. Barb. v H.
16 Torek	Ljudmila	Ljubezen do presv. Evharistije.	Polh. Gradec	Leskovec
17 Sreda	† Lambert	Pogostno sv. obhajilo.	St. Lambert	Sv. Trojica
18 Četrtek	Jožef K.	Nižji stanovi.	Sv. Planina	Sv. Vid pri P.
19 Petek	† Januarij	Višji stanovi.	Križe pri Trž.	Škale
20 Sobota	† Evstahij	Tretji red.	Svibno	
21 Nedelja	Matej	Srednješolska mladina.	Brusnice	Sv. Mart. p. Š.
22 Poned.	Mavricij	Poživiljenje vere.	Hrastje	St. Janž
23 Torek	Tekla	Katol. časnikiarji.	Koprivnik	St. Ilj
24 Sreda	M. D. reš. ujet.	Katol. pisatelji.	Repnje	St. Mihael
25 Četrtek	Kleofa	Sv. oče.	Vinica	Gor. Ponikva
26 Petek	Justina	Sv. katol. Cerkev.	Bevke	Bele vode
27 Sobota	Kozma i. Dam.	Bolniki.	Krka	
28 Nedelja	Vaclav	Operiranci.	Zatičina	Sv. Križ
29 Poned.	Mihael	Invalidi.	Poljane	Zavodnje
30 Torek	Hieronim	Vsi v septembru umrli.	Trzin	Laško

Odpustki

za mesec september 1919.

4. Četrtek, prvi v mescu. Sv. Roza Viterbska. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa; b) vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne.

5. Petek, prvi v mescu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki gredo k spovedi in pravemu sv. obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca Jezusovega in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

6. Sobota, prva v mescu. Popolni odpustek vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zado-

ste za njej storjena žaljenja, in molijo pa namenu sv. očeta.

7. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. — Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

8. Ponedeljek. Rojstvo Marije Device. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor 5. dan; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; spovednik more mesto obiska bratovske cerkve določiti drugo dobro delo; c) udom bratovščine naše ljube Gospe v bratovski cerkvi; d) udom rožnovenske bratovščine v katerikoli cerkvi; e) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; f) onim, ki nosijo beli, ali

Izhaja vsak mesec.

-o-

Stane letno 5 kron.

Rešimo mladino!

Danes sicer govorimo, da je vojska prenehala, da je konec prelivanja človeške krvi, toda iz bojov še nismo in ne bomo prišli. Ne mislim na boje z morilnim orožjem, ampak na boj, ki ga bijemo z mladino. Glavni naval vseh sovražnikov Cerkve in krščanstva je obrnjen na mladino, na naraščaj ne samo pri nas, marveč po vsem širnem svetu. Mreža, ki vanjo love svobodomiselnih krogi našo slovensko deco, so n. pr. tudi sokolske telovadnice. Nedavno je še celo višji šolski svet v Ljubljani kljub odločnemu ugovoru cerkvenega zastopnika sprejel nevarno predlogo, po kateri se bo moralo otrokom po naših šolah priporočati, da se vpišejo kot telovadci pri Sokolu — seveda tudi pri Orlu. Jasno je, kako dalekosežne posledice utegne imeti ta prav malo modri in še manj vzgojni ukrep večine višjega šolskega sveta. Dokler ne doživimo novih volitev, po katerih se bo naša zadeva zopet — tako vsaj upamo — zjasnila, moramo pač potrpeti, kajti prejšnja moč deželnega šolskega sveta nam je — ne vemo po kakšnem ključu — šla po vodi.

Poiskati pa nam bo treba novih sredstev, ki bodo mladino kljub vsem nevarnostim mogla rešiti in močnejše pritegniti k materi Cerkvi. Jezus, ki je otroke odkupil s svojo dragoceno krvjo, kliče po svoji Cerkvi — po papežu, po škofih in du-

hovnikih — v širni svet: »Pustite male k meni in nikar jim ne branite!« Ta poziv je namenjen družinam, velja tudi šoli. Kristus hoče, da mu pripeljemo že prav male otroke, da pridejo k njemu starši, očetje, matere, varihi, starejši bratje in sestre hkrati z nežno deco. Kristus hoče, da to vnemo podpirajo šole, da šola izpopolni in dovrši, kar domača hiša zamudi in zanemari. Kristus hoče, da se Cerkve, da se duhovniki z vso skrbjo in vne-
mo posvete mladini ter ji vcepijo ljubezen do svete Evharistije.

Uvažujoč željo božjega Zveličarja je razglasil papež Pij X. velevažno okrožnico o vsakdanjem in zgodnjem obhajilu otrok. Ta zgodovinski dekret je razvnel splošno pozornost, ni pa še povsod dosegel one veljave in tistega uspeha, ki bi ga bilo pričakovati. Mnogo jih je še, ki zavirajo uspeh z raznovrstnimi pomislenimi, ter se boje težav in neprilik.

Prvo, kar nam je vsem — duhovnikom, vzgojiteljem, staršem in učiteljem — v tem oziru potrebno, je resna volja, da hočemo storiti, kar moremo. Neki latinski pregovor — preveden v slovenščino — se glasi: »Kapljica izdolbe kamen s tem, ker tolikrat nanj pade, ne pa s silo.« Tako naj bi bilo tudi z delom in prizadevanjem vseh vzgojnih činiteljev za pogostno sv. obhajilo otrok. Zavedajmo se

pa, da dela ne smemo presojudati zgolj po uspehu. Največji in najmodrejši veroučitelj, kar jih je svet videl, naš božji Učenik sam, je dostikrat imel le malo uspehov. Prav tako je in je bilo tudi v življenju svetnikov; Bog jim je poleg drugih križev nalaгал tudi ta križ, da dostikrat niso imeli posebne sreče pri svojih naporih in prizadevanjih; a to jim ni vzelo poguma, ker so bili prepričani, da dobra stvar mora zmagati. Ta zavest naj navdaja tudi nas, ki nam je mar sreča in blagor mladine.

Tudi ne smemo misliti, da se mladina ne da navdušiti za Jezusa in za večkratni, pogostni prejem najsv. Zakramenta. Dobro voljo najdemo pri vseh otrocih — z malimi izjemami — le žal, da žive v takih okoliščinah, ki jim pogostno in vsakdanje sv. obhajilo otežujejo. Na deželi je večinoma le malo otrok, ki bi stanovali blizu cerkve; revnejši morajo dostikrat že zjutraj prijeti za kako delo, ali pa paziti na mlajše brate in sestrice. Po boljših družinah v mestih vstajajo navadno bolj pozno, pa tudi ne puste otrok samih iz hiš. Nekateri otroci so navajeni samo na skupnost: sami se ne znajo nič prav pripraviti. V takem slučaju naj bi se parkrat potrudili starši ali drugi domači, da jim olajšajo to pot. Ko se otrok prepriča, da se na ta način vsa pobožnost še hitreje opravi, bo pozneje z veseljem prihajal. Duhovniki bodo vselej radi postregli in prišli v spovednico, saj je marsikje v naši škofiji tako urejeno, da ni nobenega dne v tednu brez malih spovedancev in obhajancev.

Prvo in najbolj izdatno bodrilo mora seveda priti od duhovnika (kateheta), ki določi čas za spoved, ki otrokom zagotavlja, da je vsak trenutek voljan postreči v spovednici, oziroma podeliti sv. obhajilo. Opozoriti bi bilo otroke, naj porabijo vsako priliko za to, da prejmejo sv. obhajilo: na kmetih gredo zjutraj (ko ni šolskega pouka) v prodajalno, na pošto ali po drugih opravkih; če jih pelje pot mimo cerkve ali vsaj blizu cerkve, naj stopijo vanjo — in naj prejmejo sv. obhajilo po kratki pripravi in s kratko zahvalo. Najbolje bo,

če otrok ve, kdaj je najprimernejši čas za sv. obhajilo, da ne bo treba duhovnika klicati in posebej nadlegovati.

Ob šolskih dneh se sprejem sv. obhajila za otroke, ki so v bližini, utegne urediti brez posebnih težav; oddaljenejše otroke bo morda po večkratnem prigovarjanju že tudi možno pridobiti, da bodo spotoma v šolo pristopili k božjemu Prijatelju otrok in ga prejeli v svoja nežna srčeca. Za take slučaje se bodo kajpada morali zadovoljiti s kosom kruha, ki ga vzamejo s seboj.

Zapiše se lažje — to priznam — kot izvrši, a z dobro voljo in z vednim naganjanjem bi se privabilo k sv. obhajilu mnogo naših malih, ki se sicer odzovejo samo takrat, ko je skupna pobožnost šolskih otrok.

Najizdatnejše se pa gotovo goji in pospešuje pogostno sv. obhajilo otrok potom Marijinih vrtcev in šolskih Marijinih družb. V ta namen se ustanovi obhajilna zveza, ki ima navadno tri stopnje: v III. stopnjo se sprejmejo člani, ki se zavežejo, da bodo hodili k svetemu obhajilu vsaj dvakrat na mesec; v II. stopnjo so tisti otroci, ki hodijo k mizi Gospodovi vsak teden vsaj po enkrat; prva stopnja je za vsakdanske obhajance in za tiste, ki se odločijo, da bodo večkrat na teden prišli k sv. obhajilu. Vse te prijave se zabeležijo na kako razvidnico, ki visi v zbirališčnem prostoru. Izkušnja uči, da jih je prav malo, ki bi si ne izbrali prav nobene stopnje; povečini se priklase za drugo, nemalo za prvo stopnjo. Ako je možno oskrbeti še nekoliko kontrole, potem obhajilna zveza ne bo le na papirju, marveč se bo z njo ustvarila naprava, ki bo opozarjala Marijine otroke na najlepšo in najplodovitejšo obveznost. V Ljubljani — kolikor vem iz skušnje — se na ta način tudi otroci indiferentnih staršev privadijo pogostnega sv. obhajila. Pri tem včasih ne gre prav gladko, a dosežejo se junaštva. Dostikrat se otrok natihem in brez šuma, ko drugi še spe, odpravi v cerkev, kjer se pokrepča na duši z božjo hrano.

Z vsestransko dobro voljo, z neprestanim prigovarjanjem, s pomočjo ter s skupnim delom staršev, duhovnikov in vzgojiteljev bomo mogli ogreti vsaj srca dobre naše mladine, da bodo gorela za božjega Zveličarja. Če bo mladina evharistično vzgojena, če se bo mladi rod sprijaznil s pogostnim prejemanjem sv. obhajila, ni dvoma, da bo vsaj dober del te mla-

dine ohranil in obdržal dragoceno navado večkratnega sv. obhajila tudi pozneje. Ako se starejši ne zganejo, treba vzgojiti nov rod, ki bo umeval, kako neprecenljive vrednosti je pogostno sv. obhajilo. Evharistično vzgojene mladine ne bo odtrgal ne veri ne Cerkvi noben vihar, noben sovražnik.

A. Čadež.

Zakon brez ljubezni — ljubezen brez zakona.

Župnik F. P.

Čuden napis, boste rekli; kaj le pomeni? Zakon brez ljubezni pred zakonom — je li sploh mogoč? Da, najdeš ga še danes na Jutrovem, posebno pri Turkih in Zamorcih, kjer oče ne vpraša hčere, hoče li stopiti v zakon ali ne, ampak jo kratkoma proda tistemu, ki največ obljubi zanj. To so res zakoni brez ljubezni, brez znanja. Kaj pa je drugo: ljubezen brez zakona? Oh, to je tista žalostna prikazen, ki jo najdeš tudi pri našem slovenskem ljudstvu, in ki kakor gnila rak-rana razširja svoj strupeni smrad po mestih in na deželi, ki ugonablja tisoče in tisoče cvetočih mladih ljudi. — Ljubezen brez zakona, to so nečista grešna znanja.¹

I.

Beseda »znanje« mnogim ni jasna; tankovestni imajo časih tudi pošten domenek za grešno znanje in se tega obtožujejo pri svojih svetih spovedih; in vendar spoznajo, da ne morejo drugače ravnati, da so nekako prisiljeni, vsaj nekaj časa živeti v »znanju«, da ne morejo kar slepo iti pred oltar. Kaj torej, ali je znanje greh? Je-li vsako znanje grešno? — Pokojni škof

¹ Žalibog jih najdeš tudi pri takih, ki imajo prejali slej skleniti zakonsko zvezo. Gospod urednik ste mi namignili zadnjič: »O znanju bo treba enkrat izpregovoriti bolj natančno. Prosim, napišite vi.« In tako sem se lotil tega vprašanja z nemalim strahom, ker vem, kako važno in vendar kočljivo je o tej stvari razpravljati. Mladina potrebuje o tej važni zadevi jasnih pojmov. Bodi torej — poslušajte!

Cverger (Zwerger) piše v svoji krasni knjigi »Najlepša čednost in najgrša pregreha« dobesedno: »Nikakor ne grajam zakona; saj je zakon prva naprava, ki jo je ustanovil Bog sam na svetu. Nasprotno, prav močno želim, da bi jih veliko imelo priliko, stopiti v krščanski zakon, toda le p o p o t u čistosti in čednosti. Tudi nikakor ne zahtevam, da bi se naj godilo kakor pri Turkih in Kitajcih, ki se poročijo, ne da bi se prej videli... Glej marveč, da boš dobro poznal lastnosti osebe, ki jo hočeš v zakon vzeti, preden skleneš to storiti.« — Glej, mladenič, dekle! Da se spoznata med seboj in vse svoje dušne in druge lastnosti in posebnosti, vse hibe in slabosti, tudi gmočne zmožnosti, — to je potrebno, to medsebojno spoznavanje ali »znanje« ni greh, saj ga zahteva modrost in tvoja prihodnja sreča. Medsebojno spoznavanje — kratko rečeno »znanje« — ti bo namreč dalo odgovor na prevažna vprašanja: Je-li božja volja, da sklenem zakon s to osebo? Ali sodiva drug za drugega? Je-li upati, da bova živela skupaj složno, srečno, zadovoljno? — Znanje v tem zmislu je torej potrebno, dopuščeno in zaraditega ni greh. Toda omenjeni vladika piše dalje: »Ali pa so zato potrebna tista znanja, ki so polna nevarnosti in kmalu tudi grehov? Odkar svet stoji, in hvala Bogu, tudi zdaj je veliko mladeničev in deklet, ki se do dobrega spoznajo, pa vpričo Boga in staršev, torej čisto in pošteno, ki raditega tudi tukaj in tam posta-

nejo deležni obilnega blagoslova božjega, tistega blagoslova, ki ga človek po grešnem potu ne najde nikdar.»

Žalibog, da hudobneži tudi najboljše na svetu zlorablajo v svoje nečedne namene; tako napravijo tudi iz potrebnega in dopuščene spoznavanja nedovoljeno grešno znanje. To so predvsem tisti, ki sploh niti ne mislijo na to, da bi kdaj sklenili postavno zakonsko zvezo, marveč hočejo po takih grešnih zvezah edinole streči nečisti strasti, ne meneč se za to, da spravljajo s tem druge osebe v greh, sramoto in nesrečo; to so dalje tisti, ki sicer mislijo na zakonsko zvezo, pa se vdajajo že poprej grešnemu medsebojnemu občeivanju ter pozabijo na to, da je edino prava priprava za zakon brezmadežno življenje v zaročnem stanu. Kaj naj rečemo še-le o tistih, ki hočejo gotove osebe zaplesti v greh, da bi jih tako po zvijači, zoper voljo staršev dobili v zakon, ali bolje rečeno, da bi se polastili njih bogastva!

Mladenič, ako imaš namen poiskati si družico za življenje — morda te silijo k temu domače razmere ali zahteva to tvoje dušno razpoloženje — in ako si spoznal osebo, ki bi bila vredna biti ti tovarišica vse tvoje dni, potem nikar ne razodevaj kar hitro svojega namena; ne govori niti besedice o zakonu, marveč opazuj jo prej, povprašuj po njenih razmerah in zmožnostih. Nikdo še ne sme slutiti tvojega namena. Šele ko si osebo spoznal do dobrega, odkrij svoj namen staršem, dobrim sosedom, spovedniku in vprašaj jih za svet. Ako starši in drugi pritrdijo tvojemu sklepu, potem še-le je prišel čas, da se tvoje spoznanje izpremeni v postavno zaroko ali javno znanje. Šel boš k nevestinim staršem in prosil za roko njihove hčere. Zdaj ima tudi nevesta besedo, ali privoli ali ne. Če privolijo vsi, si dasta med seboj besedo, to je, obljubita si vpričo staršev, da se bosta vzela v zakon. Mladenič postane s tem zaročenec, dekle pa zaročenka, ki si morata čuvati zvestobo: njuna zveza pa je javno, dovoljeno znanje ali zaroka.

In dekle? Sama si po dosedanjih navadi

ne more iskati ženina; pa morda ji piše kak pošten mladenič ter jo prosi za roko, morda posredujejo njeni ali njegovi starši ali drugi znanci. Tudi ona naj ne da takoj besede, ampak naj opazuje in poprašuje, naj se posvetuje s starši in drugimi, do katerih ima zaupanje; in še-le ko pritrdijo vsi, naj privoli v zakon. Mladenič naj pride potem očitno na njen dom kot snubec, da se spoznanje izpremeni v javno zaroko ali dopuščeno znanje. Ako ji pa mladenič ni naznanil prej svojega namena, ampak pride takoj k njenim staršem, da jo zasnuje, modro dekle ne bo dalo takoj besede, ampak si izprosi čas za premislek. Prevažen je namreč trenutek pritrdila, ker je odločilen za vse življenje.

V mestih se zaroka objavi ali v časnikih ali v posebnih naznanilih vsem sorodnikom in znancem, da tako širša javnost izve, da sta ta dva zdaj ženina in nevesta. Zaroka se obhaja ponekod tudi z malo gostijo, pri kateri zaročenca izmenjata zaročne prstane.

Cilj zaroke je sklepanje zakona ali poroka. Zaročenca se bosta v zaročni dobi včasih sešla, da se pogovorita o poroki in uredita svoje časne zadeve; toda vse občeivanje bodi vedno le v navzočnosti nevestinih staršev ali odgojiteljev. Zaročenca še nista mož in žena, zato morata biti previdna in se ne smeta shajati brez prič; njuno razmerje je razmerje dobrega brata in drage sestre, ki se ljubita med seboj z nežno, čisto ljubeznijo. Dolžnost ženina je, skrbeti za čast in pošteno ime neveste, da jo kot neoskrunjeno lilijo popelje pred poročni oltar. Zaročni čas je tako važen za poznejše življenje. Zato je skoraj vse odvisno od tega, kako preživita zaročni čas. O zaročenca, molita, molita in prosita nebeškega Očeta, da blagoslovi vajin zakon! Večkrat pristopita k svetim zakramentom, da bosta v zaročnem stanu lažje premagala izkušnje mesenega poželjenja, ki se bo zdaj oglašalo morda močnejše kakor prej. Čas zaroke bodi vama nekak pošni čas, kakor ga obhajamo pred velikimi prazniki, da bo potem dan poroke za vaju kakor veličastni

praznik, dan pravega veselja in nebeškega blagoslova. Zato sklenita zakon z Bogom in Marijo!

Blagor ženinom in nevestam, ki ohranijo v zaročnem stanu božji strah in hodijo v tem prevažnem času po poti čednosti. Zato poslušajte nauk in bodite modri in nikar ga ne zametujte. Našli boste življenje in prejeli zveličanje od Gospoda!

Lep zgled poštenega znanja nam poda jezuit Opic v svojih »Doživljajih«. Ljubitelj mladine pripoveduje tam o vrli mladenki in družbenici Justiki Stengl, ki je bila hči neimovite vdove in matere več otrok. Domače razmere so jo silile, da si poišče moža-pomočnika; a trdna je njena volja in resen je svet dobre matere, nikdar vzeti v zakon moža, ki bi bil ali bolan ali strasten ali celo neveren, brez veselja do dela, sploh moža, do katerega ne bi imela resnične ljubezni. Noben domačih mladeničev — in snubil je ni samo eden — ni imel zahtevanih lastnosti; zato je Justika ostala raje samska. Prišel pa je misijon in v župniji se je ustanovila Marijina družba. Justika se ji pridruži med prvimi in vsa gori za novo kongregacijo; saj je bilo njeno mlado srce še nepokvarjeno in do vzetno za vse dobro. Vaški fantje so jo občudovali, pa snubiti si je ni upal noben več. Edini Franc Stengl, bogat posestniški sin, je spoznal vrednost družbenega življenja. Nekoč se srečata z Justiko. »Justika,« ji reče, »čestitam ti iz srca, postala si družbena pomočnica in tajnica.« Lahka rdečica oblije njeno lepo cvetoče lice. »Hvala, Franc« mu odgovori in ni je bilo več, odhitela je.

Franc je do zdaj živel pošteno in vzorno. Vsi vaščani so ga spoštovali, samo njegova mati ni bila zadovoljna z njim. Sanjalarila je vedno o bogati sinahi, Franc pa ji je vedno odgovoril: »Justiko in nobene druge.« Minilo je leto. Justika je postala med tem prednica Marijine družbe, Stenglova mati pa je ostala pri svojem sklepu, a Franc pri svoji besedi; mirno je čakal in molil. Prišla pa je birma in z njo tudi izpremembra. Vsa župnija se je zbrala, da

sprejme svojega nadpastirja. Justika kot prednica je morala pozdraviti prevzvišene-ga gosta v imenu Družbe. Škof je v odgovoru izrazil svoje veliko veselje nad ustanovitvijo Družbe in se je dolgo razgovarjal s prednico, družbenice pa je bodril k vztrajnosti. Med množico je stala tudi Stenglova gospodinja; gledala je, pa skoraj ni mogla verjeti svojim očem. Je-li mogoče? Toliko jih je zbranih za sprejem, župan s svetovalci, učiteljstvo, stotnik požarne brambe in drugi, pa z nobenim se milostljivi ni razgovarjal tako dolgo kakor z Justiko; saj je bila kongregacija deklet edino katoliško društvo v župniji, zato se ne bomo čudili, da se nadpastir živo zanimlje za njen procvit. Popoldne pri večernicah je Marijina družba zopet zavzemala častno mesto v cerkvi. Justika je rešila svojo nalogo izvrstno, obnašala se je kot skrbno odgojena knežja hči, tako da je bila vsa župnija ponosna nanjo. In kdo je bil ta dan srečnejši od Franceta? Omehčalo se je pa tudi materino srce. Tretji dan — dalje se ni mogla več premagati — vpraša Franceta: »No, ali si se že odločil zaradi neveste?« »Mati, ostanem pri tem, kar sem rekel lani.« »Torej misliš še vedno na Justiko?« »Da, na njo in na nobeno drugo.« »No, Bog vama daj svoj blagoslov.« Franc ni vedel, kaj bi storil. Mati je privolila v njegovo poroko z Justiko! Od veselja objame mater in jo poljubi iskreno.

Kmalu nato je bila poroka. Pridne roke družbenic so okinčale cerkev prav praznično; 80 družbenic v beli obleki je spremljalo vrlo prednico k oltarju, svečano petje se je razlegalo po cerkvi, v katero je ta dan prihitelo mlado in staro, saj take poroke še ni bilo v župniji. Za Stenglovo mater je bil to najlepši dan življenja, solze veselja so ji tekle po licu. To je bil v resnici zakon, ki se je sklenil v nebesih.

Mladina, glej, tudi med Francom in Justiko je bilo znanje, a njuno znanje ni bilo grešno, ampak resno, pošteno, sveta priprava na sveti zakon. Pojdi in stori tudi ti tako!

II.

Nekaj vzvišenege je bila nežna, čista ljubezen — znanje — med Francem in Justiko; kakor da bi čutili dih božje ljubezni, kakor da bi slišali peti Marijo, nevesto Sv. Duha, v Visoki pesmi:

Preljubi je moj in njegova sem jaz.
O naj mi odkrije svoj večni obraz!
Kot pečat me deni na svoje srce —
Močnejše kot smrt so ljubezni želje.
Obsujte me vso s cveticami,
Obdajte me z zlahtnimi jabolki —
V ljubezni mi duša medli.

Da, lepa je ljubezen čistega brezmadežnega znanja! Tem grša in ostudnejša pa je takozvana ljubezen grešnega znanja, skrivnih zahrbtnih zvez, zvez teme in noči, zvez mesa in mesenega poželenja! Takim ni namen, skleniti čimprej pošten zakon, ampak kolikor mogoče dolgo zavleči zakon ali pa sploh niti ne mislijo nanj. Grešno znanje išče le življenje po nagonu mesenosti brez zakonskih bremen in skrbi! Kaj briga take mehkužneže 6. božja zapoved, kaj jih brigajo svarila staršev in dušnega pastirja, da le njihovi grehi ostanejo svetu prikriti! Zato se shajajo v nočni temi, za hrbtom staršev; seveda pohujšujejo še mlajše brate in sestre, ki bivajo z njimi pod isto streho. — Oj, kako grozen propad se nam odkrije v grešnih znanjih! Koliko se pri tem žali dobri Bog, ki ljubi le čistost, poštenost, dobrohotnost! Tu pa ni drugega kot večno zapeljevanje, grešna morija bližjega! Mar ni zapeljivec drugi Kajn, ki je umoril zahrbtno svojega nedolžnega brata? Mar ni zapeljivka strupena kača, ki zastrupi in umori mladeničevo dušo?

Sv. Bernardin Sijenski je prišel na svojem misijonskem potovanju tudi v mesto Peružijo v Italiji. Tam so imeli grdo navado: mladi možje so se o gotovih časih zbirali oboroženi kakor za vojsko k smrtonovarnim igram. Razdelili so se v dva tabora in potem za kratek čas igrali vojsko. Da jih je bilo pri tej nevarni igri včasih več ranjenih, včasih celo nekaj mrtvih, zaradi tega se nihče ni zgražal; to je bila pač

navada. Svetnik je grajal pregrešno razvado z ostro besedo, pa uspeha ni bilo. Nekoč pa reče ob koncu pridige: »Prihodnjič pridite pa v velikem številu; vam hočem pokazati hudiča!«. In res je privrelo ljudstva kakor še nikdar poprej; vse je čakalo v svetem strahu, kdaj se bo prikazal hudič. Svetnik stopi na prižnico ter reče: »Zadnjič sem vam obljubil, da vam pokazem hudiča. Svojo obljubo hočem tudi izpolniti. Rečem vam torej: Poglejte drug drugega! Tvoj sosed, ki ga ti gledaš, je tvoj hudič, in ti si njegov hudič. Le hudič, ki je morilec od začetka, je mogel vpeljati zlobno hudodelstvo, ki ga vi uprizarjate za kratek čas; in hudič je vsak, ki drugega mori, kakor vi morite drug drugega.« Potem jim je še natančneje razlagal 5. zapoved božjo in njegove svete besede so rodile obilen sad.

Jaz pa vprašam vas, ki živite v grešnem, nečistem znanju; Je li vaše grešno znanje kaj drugega kakor grozna morija? Nad 7 milijonov mož je zagrebla svetovna vojska; kdo pa more prešteti milijone nesrečnih žrtev nečistosti in grešnega znanja? Zato toži Bog po pravici: »Poslušajte nebesa, poslušaj zemlja; Gospod govori: »Otroke sem izredil in povišal, oni pa so me zaničevali.« (Iz. 1, 2.)

Zato proč z vsem grešnim ponočnim shajanjem, bodisi med zaročenci, bodisi med drugimi, ki si niso dali besede! Kdor dobro dela in ima poštene namene, ljubi dan in solnce. Le tatovi in morilci ljubijo noč in temo.

Proč dalje z vsem znanjem, ki se je započelo brez vednosti staršev in odgojiteljev! Kdo bo postavljaj dragocene bisere na razpotja in javne trge, kjer jih lahko odnese vsak? Ne izpostavljajte svojega poštenja zankam nečistih zapeljivcev in zapeljivk, ne prodajajte devištva svojih src satanu in njegovim pomočnikom!

Proč tretjič z znanjem, pri katerem je resničen zakon nemogoč ali izključen! Kaj bo zrastle iz take setve drugega kot božje prokletstvo, pekoča vest v starosti, sramota za rod in hišo, nepregledne kazni?

Pa bo morda kdo oporekal: Saj je bilo na svetu vedno tako! Drugi niso nič boljši! Praviš: Je bilo vedno tako! Mar me-

ni potopil ob Noetovem času milijone nespokornih grešnikov? In milijone more kaznovati še dandanes, Sploh pa ni bilo

Angel varih.

niš, da neha greh biti greh, če ga storijo stotisoči? Ali Bog ni dovolj mogočen, da bo kaznoval vso množico grešnikov? Ali

vedno tako. Nekdaj nisi videl deklet posedati po krčmah kakor dandanes; nisi jih videl javno in nemoteno sprehajati se v

grešni družbi kakor zdaj. Vsaka si je štela v čast, da je mogla z vencem na glavi priti k poroki. Dandanes je seveda drugače. A greh ostane greh, in pozni rodovi bodo še trpeli za grehe pregrešnih znanj!

Spreglej! je zaklical Jezus slepcu ob cesti, ko se ga je dotaknil, da ga ozdravi. Spreglejte! kličem tudi vam, ki živite v grešnih zvezah. Ne zabite, da je Bog sam postavil zakonsko zvezo in jo povišal do časti zakramenta; zato morate skleniti zakon po božji volji, po nauku Jezusove cerkve. Ta vam pa kliče: Čisto preživite svoj

zaročni stan, sveto in neomadeževano bodi vaše obnašanje, da bo Oče v nebesih mogel pripoznati in blagosloviti vaš zakon! Z otroškim zaupanjem se boste potem približali oltarju na dan poroke. Bogu ste dali v samskem stanu, kar je božjega; Bog bo vam dal v zakonskem stanu svojo milost in svoj blagoslov.

»O, kako lep je čist rod v svitu svoje čednosti; zakaj večer je njegov spomin in čast uživa pri Bogu in pri ljudeh.« (Modr. 4, 1.)

Duša Kristusova, posveti me!

Pred mano sveta hostija ...
 En hip samó,
 strnila sta se zemlja in nebo.
 V brezmejni ocean se kaplja je izlila,
 v dan luči noč se je vtopila;
 počiva zмотa ob nogah Resnice,
 prah, grešna stvar v rokah Pravice.
 Dve duši na življenja poti
 stojita si nasproti:
 Božanska Kristusova duša — raj svetosti,
 in moja — dom slabosti ...
 Prečista Kristusova duša — lilij leha,
 in moja — brezno greha ...
 Najdražja Kristusova duša! Pred tabo
 sem ...
 molčim, strmim ...
 Ó luč, o solnce, o lepota!
 O, kaj si, zemeljska krasota
 pred tem svetiščem veličanstva,
 pred tem ciborijem božanstva!

Ugasni, solnce, zvezde, zamižite,
 prelestne rože, kelih svoj zaprite!
 Zlato, ti nisi več zlato,
 kar gledam jaz nebes nebo —
 predrago Kristusovo dušo.
 V tej sveti duši moje je ime
 in moja duša in srce,
 dni mojih boj in vsak utrip,
 moj prvi in moj zadnji hip,
 in vse bolesti, vsak smehlaj
 in moja sodba in moj raj,
 vse v tebi, Kristusova duša.
 Pred tabo sem, posveti me!
 Posveti me za tiste dni življenja,
 ko moja duša kupa bo trpljenja,
 za tisti hip, ko v duši tvoji
 odprla se bo sodba duši moji!
 Dovrši delo svojih rok,
 posveti me, neskončni Bog!

M. Elizabeta.

Škoda naših fantov!

»Katerih pa,« vprašate, »ali tistih, ki jih je vojska pokončala?«

Na vsak način! Tudi tistih je škoda, a škoda tudi onih, ki se sami brez potrebe končavajo in polagoma ubijajo,

»Sv. križ božji! Takih pa vendar ni, ki bi se sami ubijali, ali vsaj malo, tako le kak revež, ki se mu pamet zmeša.«

O ne, so popolnoma pri zdravi pameti in pa veliko jih je, ki se sami končavajo

in polagoma ubijajo s tem, da si z nerodnim in grešnim življenjem zdravje izpodkopavajo. — To so:

Prvič ponočnjaki. Ti reveži v pravem pomenu besede sami sebe mučijo. Pomislite: čez dan fant težko dela, da pri večerji od truda komaj žlico v usta nosi in je pri večerni molitvi tako zaspan, da dremlje in sam ne ve, kaj da moli.

Toda, oj čudo: ko je molitev končana, gre namesto k počitku na vas ponočevat. In takoj ga mine ves trud in vsa zaspčnost. Pa razsaja po vasi domači in morda še po tujih vaseh in lazi okoli hiš in oken. Do tu je samo neumnost, ki pa večinoma pri njej ne ostane, ampak gre polagoma dalje v močvirje in dela stvari, ki naj o njih ne govorim. — Kdaj je več deklet prišlo ob svojo čast in poštenost, kakor pri ponočevanju?! Kdaj je več fantov postalo nezvestih, kdaj jih je več oskrunilo svojo čast, kot v teh urah teme in greha?!

Namesto, da bi uživali sladko, krepilo spanje, ki je velik dar božji, pa hodijo težka pota pogube in greha! Koliko grehot krijejo take nesrečne noči, koliko tatvin na nedolžnosti in časti! Iz njihovih mračnih temin izvirajo potoki solza prepoznega kesanja, se rode žalostni dnevi sramote in obupa, se sklepajo nesrečni zakoni, se rodi jeza, sovraštvo, kletvine in pretepanja.

Ni-li škoda pogaženih nedolžnih dekliških src? Ni-li škoda njihovih ugaslih lic? Ni-li škoda fantovske moči in zdravja? Ni-li škoda poteptane sreče? Ni-li škoda svete Krvi Kristusove, ki je bila za mnoge take zastonj prelita?! Ni-li škoda mnogih neumrljivih duš, ki si bodo nakopale z grešnimi nočmi večno noč trpljenja in bodo tam večno preklinjale svojo neumnost pa si očitale: »Utrudili smo se na potu hudobije in pogubljenja in smo hodili po težavnih potih, za pot Gospodovo pa nismo vedeli.« (Modr 5, 7.)

Pa bo kateri rekel: »Saj jaz pa nisem tak! Kaj pa je to, če grem malo na vas med fante, pa kakšno zapojemo?«

Priznamo tudi mi, da ni ravno napačno, če fantje tako recimo pred deseto uro zapoje kako lepo, pošteno pesem, pa se potem mirno in dostojno podajo k počitku. A kar je po deseti uri, je vse nespametno in brezobzirno. Taki potem samo motijo nočni mir in kradejo počitek sebi in svojim sosedom, ki bi se po težkem delu radi naspali. — Je pa tudi mnogo takih fantov, ki ponoči izsipljejo vse svoje surovo srce: preklinjajo, kvantajo, se dero in poje nesramne pesmi, ljudem nagajajo in delajo škodo, ali morda kje pijančujejo ter pijani še bolj divjaško rogovilijo. Človek bi včasih mislil, da smo dol kje v Afriki med divjimi Bušmani in Culukafri. — Taki fantje so sramota za svoje poštene tovariše, pa tudi sramota za ves naš slovenski narod. Večkrat se je že govorilo in pisalo, da med celim troimenim jugoslovanskim narodom ravno slovenski vojaki (seveda ne vsi) kažejo največ sirovosti v kletvi in klafanju.

Sram nas je in čudimo se, kako je to mogoče, ko so bili ravno slovenski fantje po raznih družbah, društvih in šolah najbolj poučeni o lepem in poštenem obnašanju. In moramo reči: tisti, ki nam s svojo sirovostjo delajo žalost in sramoto, so večinoma iz vrst ponočnjakov, ki se za kako pošteno družbo ali društvo niso nikoli nič zmenili. — Ponočevanje je šola sirovosti in greha.

Fantje slovenski na noge in v boj zoper ponočnjaštvo in sirovost! Odločno nastopite zoper tako početje in zoper divjaško prostaštvo, naj se pojavi kjerkoli. Skrbite za pošteno ime slovenskih fantov! — Doseči moramo, da bo slovensko pleme, kakor je med jugoslovanskimi plemen najizobraženejše, tudi najplemenitejše in najolikanejše! Kaj pomaga izobrazba, ako ni olike? Izobrazba brez srčne olike in plemenitosti je kot lepa krinka na grdem in umazanem obrazu.

Poleg tega, da naši fantje pri ponočevanju z raznimi grehi in nerodnostmi dušno in telesno ubijajo sami sebe in druge, si izpodkopujejo zdravje tudi s tem, ker si kradejo spanje.

Spanje je zlasti mlademu človeku vsaj tako potrebno kakor hrana, če ne še bolj. In zdravniško je dokazano, da je ravno čas od 9. do 12. ure ponoči najugodnejši za spanje ter ga človeška narava ravno tedaj najbolj potrebuje. Spanje po polnoči je pol manj vredno kakor pred polnočjo.

Naši ponočnjaki, ki se ravno med 10. in 12. uro najbolj »razvijajo«, zamude torej najugodnejši čas za pošten počitek. Po polnoči enkrat prikolovrati domov, nasičen neumnosti in podlega obnašanja. Z nekim neprijetnim in nezadovoljnim čuvstvom se zvali tje v listnik ali v jasli. Po glavi mu šumi, vest se oglašja in mu očita, kako je neumen in grd, morda griji kot živina, med katero leži... no končno napol zaspi. A globokega, krepilnega spanja ni. Globoko spanje je le delež delavnih, zdravih in poštenih ljudi. Ponočnjak pa navadno ni delaven, je bolan na duši in na srcu, zato slabo spi.

Ko je treba zjutraj vstati, moliti in iti na pošteno delo, bi on še najrajše ležal in dremal. Kličejo ga enkrat, dvakrat in morda še večkrat... Nič se ne zmeni, kvečjemu nevoljno zagodrnja in se obrne na drugo stran. Končno ga z veliko težavo in nevoljo le spravijo iz brloga. Tako je precej zjutraj svojim staršem v jezo. Sam je seveda nenaspan, slabe volje, mačkast in čmeren. Z jezo že vnaprej misli na delo. O kaki jutranji molitvi pri takem ponočnem tiču (tak je v resnici čuk, ki se samo ponoči oglašja) ni duha ne sluha. Namesto molitve, se znaša nad ubogo živino, se zraven priduša in kliče hudiča. — To je klavrno jutro in lahko si mislimo, kakšen bo še-le dan, ko je začetek tako slab. Čez dan bi seveda najrajše ležal in spal, ko revež po noči »ni imel časa! Nerodno in zaspalo se obrača pri delu ter je staršem in gospodarjem le v jezo.

Ponočnjak, ki je bil doma suh kot trlica, je bil v vojski. Bilo je to še pod Avstrijo, ko so vojaki stradali, da se Bogu smili. No, pa pride omenjeni fant domov na dopust in po oprasku k meni. Pogledam ga in komaj sem ga spoznal. Prejšnja

suha trlica je bil zdaj lep, okrogloličen fant.

Začudim se: »Fant, tebi se pa pri vojakih dobro godi, boljše kot doma, ker si tako lepo rejen! Gotovo imaš tam dosti jesti.«

Fant se navihano namuzne in reče odkrito: »Hrane je malo, gospod, ampak tam je red. Tam ne ponočujemo, ako ni treba, ampak spimo.«

»No, vidiš, fant,« mu odvrnem, »s tem potrjuješ to, kar sem jaz vedno pravil, da je mladini spanje bolj potrebno, kakor jed.«

Ponočnjaška pota so težka pota, težja kot vojaška. Hudobija in strast človeka suš in stara. Žalostno je, da mladi ljudje tako neumno lahkomisljeno teptajo svojo mladost, zapravljajo svoje moči in si krajšajo življenje ter si nakopavajo pri Bogu hudo sodbo, kajti dajali bodo strog račun od zapravljenega časa in od vsake ure svojega po lahkomisljenosti skrajšanega življenja. Bog ne naroča zastoj in samo zaradi lepšega: »Sin, čas prav obračaj in varuj se hudega!« (Sir. 4, 23.) To se pravi: obračaj čas za molitev, za službo božjo, za prejem sv. zakramentov, za pošteno delo in potreben počitek, a varuj se, da ga ne boš obračal v hudo!

O mnogih svetnikih in spokornikih pač beremo, kako so pozno v noč čuli in si za pokoro utrğavali spanje. Pa ti so čuli lepo v molitvi in svetem premišljevanju Bogu na čast, posnemač Zveličarja, ki je premolil cele noči. Naši ponočnjaki se pa tudi pokorijo, pa še kako, dostikrat v mrazu, mokroti in blatu, toda s kakimi deli?

Ko bi kateri teh ponočnih junakov dobil za pokoro, da mora do polnoči moliti, bi se prav gotovo pritoževal na vse grlo, da je taka pokora prehuda, da je tiranska. Sv. pismo veli: S čemer kdo greši, s tem bo kaznovan. Kdor rabi noč v greh, je v veliki nevarnosti, da bo kaznovan v peklu z večno nočjo. Tam bo pa sit noči in želel si bo luči, kakor si želi do smrti lačni jedi, a luč mu ne bo svetila na vekov veke. Njegov delež bo samo večna

oč, večne muke, večni jok, večni obup in škripanje z zobmi.

Koliko prestanejo ti reveži, ki se za pekel tako mučijo in trudijo, tudi mraza in mokrote! Sliši se, kako je že ta in oni pijan obležal na prostem in mokrem, kako zaspi tak ponočnjak včasih kje v listju brez odeje in se trese od mraza. Na stara leta pa udarijo vsi ti nori štrapaci na dan. Pa ga trga po udi in ga šči plje v želodcu in mu šumi v glavi in zvoni v ušesih in to najraje ponoči, ko bi tako rad spal, a ne more od bolečin. Aha, prej bi bil pa lahko, pa ni hotel. Seveda: klin s klinom, Bog že na pravem kraju potiplje!

Tako si mnogi fantje s ponočevanjem zdravje izpodkopavajo, življenje krajšajo in sami sebe dušno in telesno ubijajo. Pa nimajo od vsega tega nobene koristi in nobenega veselja, ampak samo težko vest, grenek spomin na mladost, nadložno starost in težek račun pred pravičnim Bogom. — Pot hudobije in neumnosti je v resnici težavna pot. Škoda je vsakega mladega človeka, ki hodi in se muči po njej. — Zato, fantje, kar vas je res fantov, ki dajo kaj na svojo čast in poštenost, pustite ta pota, ki niso vredna človeka! Pustite to grdo pustolovsko življenje, ki ni vredno življenja!

X. Y.

(Dalje.)

Da ne bo prepozno.

Ko so na Francoskem sklenili protiverske in proticerkvene postavbe, ko so izključili krščanski nauk iz šol, preganjali redovnike in redovnice, se je dvignilo katoliško ženstvo iz svoje mrtvičnosti ter burno ugovarjalo takemu nasilstvu. Toda ko je otrok utonil, ne pomaga več pokrivati vodnjaka. Pravočasno bi se bile morale oglasiti in se zavarovati, da bi jih ne bila mogla prehiteti in presenetiti brezverska vlada.

Francoskim ženam je bilo dovolj znano, kaj vse so uganjali revolucionarji koncem 18. stoletja. V imenu svobode se je ropalo, morilo, požigalo. Podobne stvari so se ponavljale pred dobrimi desetimi leti, ko je izšla postava, da se loči Cerkev od države, da se smatrajo svetišča za državno last, da se šola razkristjani. Takrat je druhal ropala in oskrunjala cerkve; ako se je ljudstvo uprlo, je tekla kri... Kaj pa katoliško ženstvo?... Morda se je zgani, a zopet prepozno.

Pred dobrim mesecem so napravili v naši novi državi — pri zeleni mizi v Belgradu neki načrt, po katerem naj bi se predručile naše srednje šole. Čudom smo se čudili in nemalo zavzeli, ko smo zaznali, da bi radi po novem načrtu odpravili krščanski nauk iz višjih razredov sred-

njih šol. Neumevno nam je bilo, da se naša javnost takoj ni oglasila, da bi glasno ugovarjala razkristjanjenju višjih srednjih šol! Še le vsled ogorčenja, ki je izšlo iz vrst katehetov, se je zbudilo malce pozornosti.

Katoliško ženstvo! Ali naj molčimo, ko gre za blagor mladine! Na noge, dokler je čas! V vaše roke je izročil božji Stvarnik neumrjoče duše nežne mladine, z vso ljubeznijo ste negovale dobre otročiče; a zdaj, ko bi imela mladina nastaviti cvetje, hočejo priti drugi vzgojitelji in voditelji ter v srednji šoli, ki naj bi bila v višjih razredih brez verskega pouka, mlademu rodu vcepiti samo tuje sadike. Katoliški starši! Za Boga in za domovino ste skušali vzgojiti svoje otroke, za iste cilje jih morajo vzgajati tudi tisti, ki so v vašem imenu za to postavljeni. Tega žaljenja našega verskega prepričanja in verske zavesti ne moremo dopustiti, da bi zoper našo voljo metali krščanski nauk iz naših šol in tirali mladino v versko mlačnost ali v versko brezbriznost. Kdor ima odgovornost, ima tudi pravice in pravico zahtevati pravo in versko-nravno odgojo mladine, tega nam ne more nihče braniti. Protestirajmo v društvih, na shodih! Naj izvedo odgovorni činitelji, da smo v zadevi svoje vesti in verstva odločni in nepopustljivi!

Organizirana dobrodelnost.

Koder je dobra volja, ni treba mnogo prigovarjanja. To se je pokazalo kaj lepo v Trziču na Gorenjskem, ko je izšel v »Bogoljubu« poziv za organizacijo dobrodelnosti po deželi.

Na vabilo tretjeredniške skupščine se je namreč sklical nekaj pripravljalni odbor, ki je po kratkih pogajanjih osnoval že čez dva dni »Elizabetno konferenco Marijinega Oznanjenja v Trziču«. Mlada konferenca šteje danes 12 delavnih članic in tudi večje število podpornih članic je že zagotovljenih.

Smatrati moramo to kot dokaj lep uspeh, zlasti ker se je vse izvršilo brez vsake posebne agitacije. Vendar pa zadeva ni šla tako gladko izpod rok, kakor bi bil kdo mislil.

Odstraniti je bilo namreč več zaprek, ki so sicer krajevnega pomena. Vseeno pa hočemo o njih govoriti, ker se nam zdi, da utegnejo naše skušnje prav služiti tudi drugod.

V Trziču deluje že nad 30 let precej uspešno Vincencijeva družba. Ta je sicer poklicana voditeljica vsake druge dobrodelnosti, toda ženstva po svojih pravilih ne more sprejeti kot delavne člane v svojo sredo. Če se pa ustanovi poleg te konference še drugo društvo, ali pa celo za ženstvo Elizabetna konferenca, je pa nevarnost razdruženja jako velika.

Posamezne Vincencijeve in Elizabetne konference nimajo namreč po svojih pravilih nikakega medsebojnega stika, pač pa so tesno združene, prva z osrednjim odborom Vincencijeve družbe, druga pa z osrednjim svetom Elizabetne družbe v Ljubljani. Če hodita, oziraje se le na svoja pravila, vsaka svojo pot, se utegneta kaj hitro križati med seboj, še bolj pa napram drugim dobrodelnim društvom škofije, ki

bodo združena v dekanijskih dobrodelnih odborih z osrednjim društvom »Dobrodelnost«.

Vsa dobrodelnost po deželi bi tako stremila sicer proti Ljubljani, toda v tri različne tabore.

Da se to prepreči, je Elizabetna konferenca takoj po ustanovitvi sklenila, da se kolikor mogoče tesno združi z Vincencijevo konferenco, se z njo trudi in sporazumno sodeluje, da skupno dosežeta svoj karitativni namen, kakor ga je označil »Bogoljub« v julijevi številki.

V to svrho hoče Elizabetna konferenca zlasti sodelovati z Vincencijevo konferenco, da se sestavi in redno vodi imenik vseh v tržiški župniji pomoči potrebnih in podpira vse naprave, ki jih vodi Vincencijeva konferenca.

Da se pa doseže med obema konferencama potreben stik in sporazum, dovoli Elizabetna konferenca, da se udeležuje rednih sej vedno en član (lajik) Vincencijeve družbe, kot svetovalec, ki daje pojasnila in nasvete, pri sklepanju pa nima pravice glasovanja.

Ako se prijavita še obe konferenci društvu »Dobrodelnost« v Ljubljani, so vse zapreke odstranjene in pred nami je gladka pot vzajemnega delovanja doma, kakor z dobrodelnimi društvi po celi škofiji.

Delo si bosta obe skupini razdelili med seboj, kakor bo kazalo. Zakaj mnogo stvari je (n. pr. oskrba bolnikov in vzgoja otrok), ki uspevajo mnogo boljše v ženskih, kakor možkih rokah. Obratno pa n. pr. zastopa možak splošno bolj uspešno sirote in vdove pri javnih uradih, kakor ženska.

Toda to je vse že pogled v bodočnost, glavna stvar je pričetek in ta je hvala Bogu storjen!

K. P.

Iz mojih spominov ...

»Zemlja solz in tuge polna,
še imaš za srca bolna
sreče in sladkosti kraj.
Tam, kjer večna luč zgoreva,
Jezus noč in dan sameva,
tam, o tam imaš svoj raj.
Blaženstvo in dušna sreča
pred oltarjem se poveča,
mir povrne se nazaj...«

M. Elizabeta.

Bilo je šele pred dobrimi par leti. Tedaj sem bil kaplan na veliki fari. S težkim srcem sem se poslovil. Spomini na šolo, društvo, cerkev, na nedelje in obhajilna pota... so mi tesno zvezali dušo z ljudstvom. Lepi so ti spomini in rad jih obnavljam. A najraje se spominjam vsakokratnega velikega četrtega.

Za ta dan smo že v nedeljo poprej oznanili med drugim: »V četrtek je spominski dan postavitve zakramenta Ljubezni. Spodobi se, da ta dan pristopite v obilnejšem številu k sv. obhajilu. Zato bomo ta teden spovedovali samo tiste, ki so že opravili velikonočno spoved. Kdor pa ve, da je v milosti božji, naj pristopi brez spovedi k sv. obhajilu... Podrobnejši red spovedovanja je itak nabit tudi na cerkvenih vratih.«

In sedeli smo naslednje dni po štirje gospodje v spovednici od ranega jutra do poznega popoldneva, pa zopet od zgodnjega popoldneva do pozne noči. In po vrsti so prihajali otroci in žene, fantje in dekleta, uradniki in delavci... Pa smo svarili in učili, tolažili in svetovali, delili milost in blagoslov.

S tem pa je prišel veliki četrtek in z njim slovesna sv. maša. Zopet se je napolnila cerkev. Zakaj vsi, ki so bili prosti greha, polni milosti, živo se zavedajoči, da so bratje Kristusovi, otroci enega Očeta... so se znova sešli.

Sv. maša se je pričela in gori izpred altolja in doli s kora je odmevalo: Nos autem gloriari oportet in cruce Domini nostri Jesu Christi... (Nam pa se spodobi, da se hvalimo s Križem Gospoda našega

J. Kr...) ... Ego enim accepi a Domino, quod et tradidi vobis... (Jaz pa sem prejel od Gospoda, kar sem tudi vam izročil.) Mandatum novum do vobis... (Novo zapoved vam dam.) Maneant in vobis fides, spes, caritas, tria haec: major autem horum est caritas... (V vas pa ostanejo vera, upanje, ljubezen, to troje: največja med njimi pa je ljubezen...) Tiha sreča, goreča molitev, mogočna ljubezen je valovala v srcih navzočih ob teh zvokih.

Pa utihnilo je slovesno petje, zvonovi so odromali v Rim, povzdigovanje je minilo in k sv. obhajilu je zvonček povabil verne navzoče... In pristopila je vrsta za vrsto. Poleg soproge bogatega tovarnarja je pokleknila preprosta tovarniška delavka, poleg kmetice njena dekla, poleg ljudskošolske učiteljice nedolžni otroci, poleg vojaka in dijaka, ki sta prišla na velikonočni dopust, hlapec in obrtnik, tovarniški in kmečki delavec... Dolgo, dolgo je trpelo, preden je zadnjemu dal zaužiti duhovnik Telo Gospodovo... Potem pa je slovesno nadaljeval, v duhu združen z navzočimi: Refecti vitalibus alimentis, quae sumus Domine Deus noster... (Pokrepani s kruhom življenja, Te prosimo Gospod, naš Bog...) Ko pa jih je blagoslovil še zadnjič, tedaj so odšli na svoje domove in sprejelo jih je zunaj pred cekvijo pomladno solnce in v srcu jih je spremljalo duhovno solnce Kristus in ž njim je zakraljevala velikonočna sreča, mir in edinstvo v vsaki hiši, v vsaki vasi, po vsej fari...

Ti spomini mi prihajajo na misel vsako leto, ko se bližajo velikonočni prazniki. A letos se pa družijo z njim še druge misli, zlasti tedaj, ko vzamem v roko kak političen časopis. Tu berem, da ustanavljajo tam na mirovni konferenci tudi nekako Zvezo narodov... Narod naj spoštuje narod, ljudje naj se zavedajo, da so navezani drug na drugega, človekoljubje

in omika naj jih združi v eno veliko družino... Poseben odbor, posebne določbe, posebno mednarodno pravo naj omili nasprotna, razvozlja zamotane konflikte, odloči v spornih točkah, prepreči morebitne vojske. Res! Lepe misli, vredne truda Wilsonovega in drugih plemenitih mož... Pa nele Wilson; tudi Ljeningov duh hoče doseči isto, seveda na drugi način. »Proč s kapitalizmom, proč z veleposestniki! Vsem enake dolžnosti in enake pravice! Postanimo res enaki, res bratje, res člani ene družine — seveda ne mirnim potom — saj to ni mogoče — ampak nasilnim.« Ta klic prihaja preko Rusije in Ogrske vedno bolj tudi v naše obližje...

Eni kot drugi torej hočejo Zvezo narodov, in sicer na podlagi pravičnosti, pa bodisi tudi z različnimi sredstvi. Vprašanje pa je, če se jim posreči. In tu smemo reči, da z njihovimi, zgolj človeškimi sredstvi, na noben način. Zakaj poleg pravičnosti, ki naj družijo poedince in narode med seboj, je treba še neke druge, nič manj pomembne čednosti, namreč prave, neomajne, medsebojne ljubezni. Žal, da te svetni modrijani ne morejo vlti s svojimi pripomočki v človeška srca. Zakaj hujša od njihovih lepih besedi je človeška sebičnost, hujša od njihovih človeških postav in določb je strast po bogastvu, po slavi, po tujih deželah. Ljubezen, ki naj združi narode v eno družino, je mogel užgati v človeških srcih samo Kristus, Bog in človek skupaj.

In res je naš Učenik zanetil to ljubezen že s svojim naukom, da smo vsi otroci enega in istega Očeta, da smo vsi omadeževani z enim in istim grehom, da bomo zato tudi odkupljeni z eno in isto krvjo, da smo torej bratje, združeni v eno in isto duhovno kraljestvo, v Njegovo Cerkev. Podkrepi pa je to ljubezen še z nadnaravno pomočjo, z milostjo božjo, ki se preliva iz sv. zakramentov v naša srca, zlasti še iz zakramenta presvete Evharistije, kjer uživamo na duhoven način Njega samega, pod podobo kruha in vina.

Da! presveta Evharistija more biti edini

pravi temelj medsebojne edinosti, miru in enakosti med posamezniki in med narodi. Saj nas vse, kar je ž njo v zvezi, spominja medsebojnega zbližanja, združenja, medsebojne ljubezni.

Saj nas že priprava sama na ta zakrament sili k medsebojni ljubezni. Nihče namreč, ki sovraži svojega bližnjega, naj ne prejme Gospoda v zakramentu ljubezni, sicer »si je sodbo«. Zakaj: »Kdor ne ljubi, ostane v smrti (1. Jan. 3, 14.) Zato je bila navada v prvih krščanskih časih, da so se — nele duhovniki, kar se je ohranilo do današnjih dni — tudi verniki poljubljali med seboj pred vsakim sv. obhajilom s »poljubom miru« v znamenje, da ni med njimi, kot ga ni med brati, nobenega sovraštva.

Pa tudi podoba kruha in vina nas vabi k edinosti. Iz česa pa je kruh? Ali ne iz mnogih zrn, ki so pa tesno združena med seboj v eno samo celoto. In iz česa je vino? Ali ne iz mnogih jagod, iz mnogih kapelj, ki pa se zlivajo vse v en sam napoj? Podobno naj tudi srca tistih, ki uživajo pod temi podobami Večno Ljubezen, strne medsebojna ljubezen v eno samo družino. Zato je bila navada v prvotni cerkvi — kar se je ohranilo pri vzhodnem obredu tudi današnje dni —, da so duhovniki in verniki obenem uživali od enega in istega hleba, iz enega in istega keliha. Da! Tudi skupna miza, skupen obed, pri katerem zauživamo Telo Gospodovo, nas vabi k medsebojni edinosti. Kajti, kakor so tisti, ki skupno obedujejo, otroci istega očeta, bratje in sestre med seboj, ali vsaj zvesti prijatelji, podobno naj bi bili mi, ki uživamo Kruh božji pri eni in isti pojedini, zvezani med seboj z najtesnejšimi vezmi božje ljubezni.

Pa nele zunanje podobe in zunanji obredi presv. Evharistije nam naznanjajo medsebojno edinost. Saj nam je Gospod sam že z ustanovitvijo tega zakramenta isto naznačil. V najožji zvezi z besedami: »To je moje telo«... »To je moja kri«... »To delajte v moj spomin...« nam je evangelist zapisal oporoko Gospodovo

ledeče: »Otročiči! Novo zapoved vam dam, da se ljubite med seboj: kot sem jaz vas ljubil, da se tako tudi vi ljubite med seboj. Na tem naj spoznajo vsi, da ste moji učenci, če boste imeli ljubezen med seboj.« In zopet piše evangelist v isti zvezi: postavitev presv. Evharistije: »Slavo, ki si mi jo dal, sem dal njim, da so eno, kakor sva tudi midva eno« (Jan. 17, 20-30.) In zopet: »Zanje prosim (apostole) ... Sveti Oče, ohrani jih v mojem imenu, ki si mi jih dal, da bodo eno, kakor sva midva ... Ne prosim pa samo zanje, ampak tudi za tiste, kateri bodo po njih besedi verovali vame, da bodo vsi eno, kakor si ti Oče v meni in jaz v tebi in bodo tudi oni z nama eno.« (Jan. 17, 6-23.)

Slednjič nam pa bistvo samo zakramenta presv. R. T. najlepše predločuje, ne le predločuje, ampak tudi utrijuje edinost in prijateljstvo med tistimi, ki ga vedno prejemajo. Kakor se združi Kristus z dušo obhajanje pri sv. obhajilu tako tesno, da si tesnejše zveze misliti ne moremo, — saj se izpolni pri tem beseda Gospodova: »Kdor je moje meso in pije moje kri, ostane v meni in jaz v njem« (Jan. 6, 57.) — v ravno tako tesni edinosti naj bodo tudi vsi obhajanci med seboj tako, da tvorijo eno telo in eno dušo« (Dej. Ap. 4, 32.) — In v tej edinosti bodo tudi lahko živeli. Saj prejmejo ravno v sv. obhajilu zadostne, v to potrebne milosti. Če imajo namreč vsi zakramenti namen, na skrivnostipoln način vpodobiti v vernikih Kristusa (Gal. 4, 19.), vernike s Kristusom napolniti (Kol. 2, 10.), včleniti jih v Kristusa (Efež., 4, 15.) v Kristusu jih utrditi (2 Kor. 1, 21), tako močno, da ostane On v nas in mi v njem

(Jan. 6, 57.) v življenju, v smrti in v vstajenju (Rim. 6, 4-8), koliko bolj more to doseči šele presv. Evharistija, zakrament, ki hrani v sebi Kristusa, vir vse milosti. Če kje, se mora ravno tu uresničiti beseda Gospodova: »Kakor je mene poslal živi Oče in živim zaradi Očeta, tako bo tisti, ki mene uživa, živel zaradi mene« (Jan. 6, 58), to se pravi: Kakor jaz mislim, sodim, čutim, ljubim, tako bo mislil, sodil, čutil, ljubil tudi tisti, ki je moje meso in pije moje kri.«

Da! Sveto pismo in nauk nezmotljive Cerkve nam jasno priča, da je presv. Evharistija najtrdnější temelj, na katerem more zrasti prava nerazdružna Zveza narodov. Od tu teko skrivnostne moči v človeška srca, ki jih očistijo sebičnosti in pohlepnosti, ki strnejo tujca in domačina, prijatelja in sovražnika, gospodarja in hlapca tesneje kot jih združijo družabne, krvne in druge vezi v eno samo telo, čigar glava je Kristus. Da! tudi na podlagi zgodovinskih dejstev (kako temne so one dobe, ko je zašlo ljudem to duhovno solnce) smemo biti trdno prepričani, da čim bolj bi se združevali verniki v Kristusu v sv. R. T., čim bolj bi se razširilo evharistično kraljestvo Kristusovo, tem tesnejše vezi prijateljstva in ljubezni bi nastale med družinami in vaščani, med učenimi in preprostimi, med delavci in bogatimi, med domačini in tujci ... Zato naj se tudi med našimi družinami, tudi po naših cerkvah vedno pogosteje obnavlja veliki četrtrek! Vedno večja naj bo truma tistih, ki — v zmislu odlokov papeža Pija X. — pogosto, da, vsak dan pristopajo k sv. obhajilu, in Zveza narodov nam je zagotovljena!

Po svetu.

Na praznik sv. Petra in Pavla so v Rimu vsako leto velike svečanosti zlasti v cerkvi sv. Petra, kakor tudi v baziliki sv. Pavla. Sv. oče Benedikt je prišel tudi letos na predvečer v vatikansko svetišče ter opravil na grobu prvaka apostolov običajno pobožnost, nato je blagoslovil na grobu ležeče palije. Dopoldne 29. junija je sprejel papež odposlanstvo rimskih društev za varstvo katoliških zadev, ki mu je darovalo — kakor običajno — srebrn kelih.

Posvetitev družin presv. Srcu Jezusove-mu. Sv. oče Benedikt XV. je voditelju molitvenega apostolstva v pogovoru osobito priporočal, naj bi se krščanske družine po vseh deželah posvetile božjemu Srcu. Posvetitev naj pa ne bo opravljena s zunanjostjo, marveč posvečene družine — tako je želel poglavar sv. Cerkve — naj bi bile ognjišče krščanske vere, ljubezni do bližnjega, molitve, reda in domačega miru. — Nedavno se je vsa Belgija na izredno sijajen način posvetila sv. Srcu Jezusovemu v znak hvaležnosti za dobljeno zmago. Kralj in kraljica, kardinal Mercier, ministri in diplomati, škofje in duhovščina, nepregledna množica — vse se je udeležilo te pomembne svečanosti. Enaka posvetitev se je izvršila tudi na Španskem. Kralj sam je posvetil vso deželo božjemu Srcu našega Odrešenika.

Protiverska mrznja se je zadnje čase razpasla menda v največji meri na Češkem. Od kar se ponajajo Čehi s svobodno republiko, je bogoskrunsko divjanje svobodomiselcev in demokratov takorekoč na dnevnem redu. Tem ljudem so celo napoti Marijine kapelice in kipi sv. Janeza Nepomuka. Na ta način se pojavlja svobodomiselstvo neizobraženih slojev. Ta omejenost duha, ta podivjanost in ta znak nizke npravne in splošno-človeške izobrazbe bo vsemu češkemu narodu v škodo in sramoto. To ni svobodomiselstvo, marveč divje barbarstvo.

62 javnih zborovanj so imeli katoličani mesca junija v Berlinu. Na vseh shodih so hkrati in enodušno zahtevali, da se mora varovati in čuvati verska šola, ki je bila v ne-

varnosti. Povsod so govorniki naglašali, da v vzgoji država ne more in ne sme imeti monopola, marveč imajo odločevati v prvi vrsti starši, ki zahtevajo, da mora šola vzgojo nadaljevati tako, kakor je njih volja. Krščanski starši in krščanski otroci pa hočejo in zahtevajo krščansko šolo. Nasprotniki tako radi proglašajo svobodo vesti, pa naj bodo vsaj toliko dosledni, da bodo isto načelo priznali tudi takrat, ko gre za katoliške zadeve, za katoliško stvar. »Ne maramo versko-kulturnega boja,« so naglašali govorniki; »če ga nam pa bodo vsilili, ga bomo krepko izvojevali in dosegli svoje pravice«.

Te odločnosti bo treba tudi pri nas, če nam bodo hoteli pehati krščanski nauk iz šol in razkristjanjevati mladino.

Konec komunistične strahovlade na Ogrskem. Kdor je prišel ob vero, mu je vse, kar ga še spominja na vero, napoti; kar je verskega, je zanj največja nadloga, ker mu dela težko vest in vznemirja njegovo notranjost. Vera, ki jo je tak človek zadušil, ne pa popolnoma izgubil, namreč še tli v srcu in se ne da popolnoma zatreti. Od tod ta čudna prikazen, da hočejo taki ljudje če pridejo do oblasti, vse s poti spraviti in pogaziti, kar je verskega, najprej pa seveda duhovnike in cerkve. Toisto se je zgodilo pred par meseci na Ogrskem, ko so zavladali komunisti in judje. Krščanski nauk v šoli so takoj ustavili, vero učiteljem so velevali, naj bi druge reči učili, duhovnikom so vzeli volilno pravico, odpovedali jim državne dohodke; iz cerkva so pobrali dragocenosti brez odškodnine itd. Boljševiški časopisi — vsi drugi so bili zatrti in ustavljeni — so gromeli zlasti zoper duhovščino in vero... Seveda vse to ni nič pomagalo. Ljudstvo po deželi je nastopilo složno zoper tako strahovlado in zoper boljše vizem skupno s svojo duhovščino. Ker so boljše viziki imeli zaslambo samo v »judapest«-anski prestolici, je ljudstvo po deželi napravilo pretek račun: živil ni več pošiljalo v mesto. Sestranci komunisti so uvideli, da so dovladali. Dne 8. avgusta je prišla nova vlada, ki bo, kakor upamo — zopet napravila red in dala vsakemu državljanu kar mu gre, zlasti pa versko svobodo.

Po domovini.

Stolni prošt. Prvi teden meseca avgusta je došlo iz Rima papeževo pismo, v katerem se naznanja, da je papež Benedikt XV. imenoval prelata Andreja Kalana, ravnatelja v Marijanišču in stolnega kanonika v Ljubljani — za stolnega prošta, s pravico opravljati slovesno mašo v škofovski opremi in s škofovsko pastirsko palico. Umeščenje je izvršil dne 9. avgusta v ljubljanski stolnici ljubljanski knezoškof sam. Novi prošt, ki je obenem predsednik Katol. tiskovnega društva, je mož, ki se že dolgo vrsto let neumorno trudi za vzgojo osirotele mladine in za napredek S. L. S., zato mu zaslužen odlikovanje iskreno privoščimo ter mu hkrati želimo še nadalje božjega blagoslova pri vsem delu.

Zlatomašniški jubilej so praznovali dne 1. avgusta gg.: Mihael Saje, duh. svetnik na Skaručini; Jakob Kalan, župnik v p. na Blejski Dobravi; Ant. Lovšin, župnik v p., Radomlje pri Kamniku; Al. Pogorelec, misijonar v Ljubljani.

Duhovske zadeve v ljubljanski škofiji. Podeljene so župnije: Vrhnika g. Ivanu Kete, kaplanu pri Sv. Petru v Ljubljani; župnija Raka g. Ivanu Škrjancu, vojnemu kuratu; župnija Sv. Duh pri Krškem g. Francišku Zorko; župnija Železniki g. Ivanu Noč, kaplanu v Šmarju; župnija Cerklje pri Krškem g. Jakobu Žust, župniku pri Sv. Duhu.

Spremembe v mariborski škofiji: Vodstvo dekanije Stari trg je poverjeno g. zlatomašniku Ivanu Lenart, nadžupniku v Šmartnem. — V Brežice pride kot kaplan g. Karel Arlič; za koralista pri stolni cerkvi je nastavljen gosp. Osterc; v Št. Janž na Dravskem polju pride g. Fr. Lužar, kaplan v Loki pri Zid. mostu; v Laški trg g. M. Ratej, doslej vojni kurat; kot kaplani so nameščeni gg. semeniški duhovniki: A. Tomažič v Rušah, N. Močnik v Loki pri Zid. mostu. — Kot vojaški kurat v Mariboru je nastavljen g. dr. Sever, doslej kurat pri mornarici.

Za škofa v Djakovem je papež imenoval ravnatelja ondotnega semenišča dr. Akšamoviča, ki ga je posvetil dunajski nuncij. Novi škof je bil priporočen od katoliških jugoslovanskih višjih pastirjev hrvatski vladi kot najsposobnejši za to mesto. Dr. Akšamovič se je podal takoj po imenovanju v Beograd, da je vse potrebno uredil glede nastopa v djakovski škofiji.

Osebnne spremembe po slov. frančiškanskih samostanih. Za ljubljanski samostan so določeni: P. Hubert Marout, P. Zofron Kozlevčar, P. Metod Valjavec, P. Mo-

dest Novak. — Za Novomesto: P. Otokar Aleš, P. Klemen Grampovčan, P. Kornelij Petrič. — Za Pažin: P. Mohor Gnidovec, P. Vladimir Bobek. — Za Kamnik: P. Križigon Tišler, P. Janez Žurga, P. Benjamin Petrič, P. Emanuel Jarc. — Za Nazaret: P. Mariofil Holeček, P. Marijan Širca, P. Ferdinand Zajec, P. Atanazij Avser. — Za Gorico: P. Oto Kocijan, P. Friderik Saller. — Za Sv. Trojico: P. Vladimir Bobek. — Za Brezje: P. Edvard Ravstehar, P. Vincencij Kunstelj, P. Gabriel Planinšek. — Za Vič: P. Engelbert Klasinc. — Za Novoštift: P. Blanko Kavčič, P. Benvenut Winkler. — V Spodnji Šiški pri Ljubljani je ustanovljena nova rezidenca ter so tam nastavljeni v dušnem pastirstvu očetje: P. Ernst Jenko, kot predstojnik, P. Feliks Tavčar, P. Mihael Pribožič, kot kaplana in kateheta.

Za provinciala slovenske provincije frančiškanskega reda je izvoljen P. Avguštin Čampa, župnik in predstojnik hospica na Viču pri Ljubljani. Kot redovni varih je izbran konz. svetnik P. Hugolin Sattner, župnik v Ljubljani; definatorji so: P. Regalat Čebulj, mestni katehet v Ljubljani, P. Mariofil Holeček, P. Hugo Bren, P. Valerian Landergott. Kot gvardijani (predstojniki posamnih samostanov) so določeni: za Ljubljano — dr. P. Guido Rant; za Kamnik — dr. P. Gracijan Heric; za Novomesto — P. Matej Vidmar; za Pazin — P. Fortunat Goli; za Nazaret — P. Kerubin Tušek; za Brežice — P. Berard Jamar; za Gorico — P. Albert Pirc; za Maribor — P. Severin Korošec; za Sv. Trojico — P. Norbert Sušnik; za Brezje — P. Bonaventura Resman; za Vič — P. Teodor Tavčar; za Novoštift — P. Ambroz Remic; za Žabnice — P. Pij Žankar.

Škofovska posvetovanja v Zagrebu. V dneh od 15. do 20. julija so zborovali vsi katoliški škofje v Zagrebu. Predlagali so sv. stolici, naj se uredi edinstveno predstavništvo hierarhijske katoliške Cerkve v SHS državi s sedežem v Zagrebu. Dalje so škofje nasvetovali, naj se čimprej obnovi konkordat s sveto stolico. Odobril se je predlog, naj se odslej v državi SHS čim slovesneje praznuje god sv. Cirila in Metoda. Važen je tudi korak, ki so ga storili višji vrhovni pastirji glede krščanskega nauka v srednjih šolah. (Pri osrednji vladi so namreč že napravili načrt, po katerem bi se veronauk v višji gimnaziji in realki črtal in opustil, česar pa nihče ne more in ne sme odobriti. Treba bo napeti vse sile, da to namero, ki hoče našim višjim šolam dati značaj brezverstvene šole, preprečimo.) Končno so se škofje še enkrat potegnili za dovoljenje

slovanskega bogoslužnega jezika v državi SHS.

Jubilej. 22. t. m. je praznoval celovski škof dr. Adam Hefter 25 letnico mašništva. Leta 1894. ga je rajni škof dr. Kahn posvetil v mašnika v celovski stolnici. Dr. Hefter je rodom z Bavarske, sin kmetskega posestnika. Dne 26. decembra 1914 je bil imenovan za škofa v Celovcu.

Koroški zlatomašniki. 25. julija je minilo 50 let, ko je bilo v mašnike posvečenih troje uglednih slovenskih duhovnikov koroških, namreč gg.: Jožef Peterman, dekan in župnik na Otoku na Vrbskem jezeru, doma iz Lipe nad Vrbo, dr. Jožef Somer, inf. prošt stražburški, stolni školastik itd., doma iz Žihpolj in Janez Vidovic, stolni kanonik, predsednik Družbe sv. Mohorja itd., doma iz Podkrnosa. — Prošt dr. Jožef Somer je obhajal svojo zlato mašo slovesno dne 3. avgusta v romarski cerkvi Božjega groba pri Pliberku, kjer je bil dekan. Pridigoval je profesor dr. Gregor Rožman. — Izmed nemških duhovnikov so praznovali letos zlato mašo gg.: Janez Eder, župnik v Iršenu, Matej Grösser, stolni kanonik v Celovcu in Jožef Lasnig, župnik v Molobihlu.

Štiridesetletnico mašništva je obhajal dne 20. julija g. France Michl, župnik v Žihpoljah, petindvajsetletnico mašništva pa dne 22. julija gg.: Jož. Eichholzer, župnik v Pontablju, Ivan Brabenec, župnik pri Sv. Tomažu, S. Jörg, župnik pri Sv. Mihaelu v Labudski dolini, Val. Limpel, dekan v Kapli ob Dravi, Jan. Pirker, mestni župnik v Celovcu, Henr. Smažik, župnik v Blačah, Ivan Černic, župnik v Tropolah in Alojzij Umlauf, župnik-begunec iz Labuda.

Umrli je 20. julija v Slovenjem gradcu g. Anton Šlander, častni kanonik in dekan. R. i. p.

Smrtna kosa. Na predvečer Marijinega vnebovzetja se je preselil v večnost med molitvijo rožnega venca jezuit Ivan Kunstelj. Pokojni je bil več let predstojnik jezuitske stolice v Ljubljani. Zadnje leto je bival v Celovcu, med boleznijo pa v ljublj. Leonišču. Rojen je bil v Gorjah l. 1867. R. i. p.

Ljubljana. V uršulinskem samostanu v Ljubljani je umrla 21. julija M. Marija Rafaela Žagar. Blaga pokojnica je bila več let učiteljica na zunanji šoli in zadnja leta samostanska vratarica. Odlikovala jo je globoka ponižnost in velika ljubezen do bližnjega. Bodi mnogoštevilnim učenkam priporočena v pobožno molitev. R. i. p.

Mohorjeva družba naznanja, da se oglasi družbenikov še vedno sprejemajo. Razen Kolarja so družbene knjige za en del udov že dotiskane. Da pa vemo določiti število ponatisa, prosimo, da se družbeniki takoj zglašijo pri svojih poverjenikih vsaj prve dni meseca avgusta. Denar za knjige iz zaloge se more letos pošiljati samo po nakaznicah in samo Ljubljanski kreditni banki v Ljubljani. Obžalujemo, da so dobili gospodje poverjeniki račun stroškov prepozno — ko so bile družbene knjige že razdeljene — a krive so tega letošnje poštne in prometne razmere. Tudi račun zadnje pošiljave smo mogli šele odposlati — ko smo dobili račun od spediterja Ranzingerja v Ljubljani. Prosimo naše člane, da gospodom poverjenikom stroške naknadno povrnejo.

Marijine družbe.

Šmartin pri Kranju. 22. junija smo spremile na zadnji poti vzorno družbenico Frančiško Pertič iz vasi Breg. Vnetja je bila res za vse dobro. Posebno se je odlikovala v tem, da je skrbela za kras domače podružniške terkeve, ki je posvečena Materi božji dobrega sveta. Po nesreči si je zastrupila kri, in tako je umrla stara šele 23 let. Požrtvovalni Frančiški večni mir, Marijini družbi pa mnogo takih deklet kot je bila pokojnica! — V naši družbi se je pričelo novo gibanje. Poživil se je že ustanovljeni odsek za zadostilno sv. obhajilo, ki ga prejemata vsak dan po dve družbenici. Ustanovil se je tudi olupševalni odsek, ki bi bil za našo župno cerkev prav potreben, a žal more tako malo delovati radi pomanjkanja cvetja, ki bi ga bilo treba pač odgojiti. — Kakor povsod, tako, žal, tudi pri nas vojska ni minila brez sledu. Moralo se je nekoliko popletiti po vrtu Marijinem!

Šmarjeta. Dekliška Marijina družba, ki šteje 423 članic, se drži dobro, dasi nismo bili med vojsko prav nič bolj popustljivi. Marijina hči mora biti povsod in vselej Marijina. Razume se, da pri tolikem številu ni šlo vse čisto gladko, pa smo srečno izhajali brez posebnih operacij, — brez izjem seveda ni bilo. Uporabljali smo vedno pridno najboljša sredstva za lepo življenje, namreč redno vsakdanjo molitev, goreče češčenje presv. Srca Jezusovega in Marije, pogostno prejetje sv. zakramentov. Da so se družbenice v dobrem utrdile, so imele 21.—25. januarja 1918 duhovne vaje. Za razvedrilo prirede članice večkrat kako igro s petjem in deklamacijami. Vsako leto gredo skupno na božjo pot, najraje na Zaplaz. Letos so se v precejšnjem številu udeležile dekanijskega shoda na Trški

gori. Bila je naša zastava najslabša, pa nas je ai sram, ker je najstarejša; nabiramo pa že za aovo. V »Vrtcu« je 157 deklic. — Leta 1916. smo ustanovili tudi družbo za žene. Z velikim veseljem so se je matere oprijele in družbene dolžnosti lepó opravljajo. Ta družba ima 127 članic; od nje upamo veliko. — Mladeniška Marijina družba je bila v zadnjih letih maloštevilna, ker so morali vsi odrastli fantje na vojsko: odšlo je bilo 53 Marijinih sinov. Toda shodi niso prenehali; vztrajali smo in zdaj smo veseli. Družbeniki, ki so se vrnili — pet ih je padlo, 9 je še vojakov, 7 ujetih — so se družbe zopet oprijeli, mlajši imajo več korajže. Vseh udov šteje ta družba 95; v »Vrtcu« je 145 fantkov. Upamo, da bo naša fantovska družba kmalu zopet tako lepa — še lepša — kot je bila pred vojsko. V juliju so že priredili igro »Repoštev« in »Kozlovsko svatbo v Višnji gori« s petjem. Le tako naprej, mladeniči dobri! Stojte trdno kot hrast, pa še drugih za družbo pridobite! Daj Bog po Mariji, da bodo vse tri Marijine družbe v dobrem napredovale, slabo v župniji zatirale, dobro na vso moč pospeševale.

Breznica. Dne 5. avgusta smo spremili k večnemu počitku blago hči Marijino, učiteljico gđc. Heleno Sodja. Bolehala je dolgo časa in bila večkrat v bolezní prevedena s sv. zakramenti. Pogreba se je udeležilo osem gg. duhovnikov, veliko učiteljstva iz okolice, Marijina družba z zastavo, šolska mladina z zastavo. Hčere Marijine so se od svoje sestre ločile v milih nagrobnicah.

Zapustil nas je g. voditelj Marijine družbe ter odšel na svojo novo službo v Moravče. Ves čas bivanja med nami je z največjo skrbjo vodil deklíško Marijino družbo. Naj mu Marija izprosi v novi službi obilo blagoslova!

Shod deklíških Marijinih družb na Trški gori. 5. avgusta — na praznik Marije Snežnice — so priredile deklíške Mar. družbe novomeške dekanije na Trški gori romarski shod in poučno javno zborovanje. Bali smo se, da bi utegnili biti udeležba bolj pičla, ker nujna kmetijska dela že tedne zaostajajo vsled vremenskih razmer. Pa kljub temu se nas je zbrala lepa množica: okrog 800 deklet in 21 voditeljev. V prijazni cerkvi je bilo več svetlih maš. Slavnostni govor je imel g. dr. Knavs, dekan iz št. Petra pri Gorici. Po končani slovesnosti v cerkvi se je pričelo na prostem zborovanje, katero je vodil šentpeterski župnik Fr. Vovko. Tu so nastopile gospornice kot zastopnice šmihelske, prečenske, brusniške, n-rnopeske in šentpeterske družbe. Prepričali smo se: našim družbenicam se ni treba

bati javnih nastopov. Naše družbe so — dobre šole. Govorilo je še par dekanijških duhovnikov, nakar je spet povzel besedo dr. Knavs. V mladeniško navdušenih besedah je bodril mladenke za nadaljnje boje in vzore. Priznal je javno: Do danes sem precej črnogledó sodil o dolenskih razmerah. Današnji mogočni sestaneč mi je v marsičem odprl oči. Nikdar bi si ne bil mislil, da more novomeška okolica kaj takega prirediti. Bodi nepristransko priznanje našim dekletom bodrilo za nadaljnje uspešne boje.

Iz Šmihela pri Novem mestu. Mnogoštevilno se je odzvala naša Marijina družba povabilu gg. voditeljev in se udeležila dne 5. avgusta velikega deklíškega shoda na prijazni Trški gori. Zdelo se mi je, da je bila vrsta za šmihelsko zastavo najdaljša, dasi so bile tudi Marijine družbe iz št. Petra, Šmarjete, Prečine, Novega mesta, Podgrada, Brusnic, Toplic in Mirne peči številno zastopane. Da, to je bil naš dan! Nikdar ne pozabimo besedi dekana dr. Knavs, ki nam je z očetovsko-milimi besedami orisaval življenski program naše Zavetnice, ki naj bo temelj in pogoj tudi našemu apostolskemu življenju. Iz njegove pridige smo nanovo zajele tisoč in tisoč zlatih nauk za življenje. Naj bo preblagemu gospodu izrečena naša najvdanejša zahvala. Po govoru se je vršil deklíški tabor zunaj pod lipo. Tu smo iz jedrnatih govorov gospodov govornikov in iz nagovorov posameznih deklet posnele marsikak neprecenljiv zaklad za čednostno življenje. Kdo bo branil mladim ljudem, da se ne bi tudi pošalili, saj je najlepše veselje doma med preprosto, dobro družbo. Dobrega razpoloženja in poštenega razvedrila nam ni manjkalo. Po svečanih, slovesnih litaniyah Matere božje so se družbe, oživljene ter dušno in telesno najboljše razpoložene, razkropile vsaka na svojo stran.

Iz Dobrega polja. Dne 14. julija sta stopila pred oltar ženin Jožef Vidrih in nevesta Ivana Tiselj, oba iz Zdenske vasi, oba člana Marijine družbe, nevesta obenem cerkvena pevka in odlična moč pri predstavah. Ženin je bil 8 let v tujini, kot vojak tudi v Palestini. Marija, kateri je bil vseskozi zvest, ga je varovala, da se je nepokvarjene duše, zdrav in čil zopet povrnil domov iz velikih nevarnosti, težkih granat in topov. Zato si Marijina družba šteje v dolžnost, da se ga vsaj nekoliko spominja v svojem listu. Tovariši mu želimo obilo sreče v novem stanu. Marija naj plača za dar, ki ga je poklonil družbi. Upamo, da ostanemo v skupnem delu združeni še vnaprej.

Ribnica. Ker nimate dosti papirja, bomo bolj kratki. Kajkrat se je luna izpremenila,

tudi mrknila je parkrat, kar ni bilo v »Bogoljubu« dopisa iz dežele loncev, rajt in žlic lesenih. Mladeniška Marijina družba je izgubila med vojno nekaj blagih mladeničev, sicer pa raste od leta do leta. Dekliška Marijina družba je silno trpela od soldateske skozi tri leta. Pa držala so se naša dekleta, ker so pridno prejemala kruh življenja. Ustanovil se je odsek »Apostolstva sv. Cirila in Metoda«, kjer moli in dela 12 vencev za zedinjenje ločenih bratov. »Misijonskega koledarja« se je prodalo za 346 krón. Snuje se »Apostolstvo mož« po želji knezoškofa. Precej mož se je zapisalo in zavezalo, da gredo vsak mesec k sv. obhajilu. V juniju smo imeli sveti misijon; vodili so ga čč. oo. lazaristi: Eržen,

Flis, Tumpej. Kljub lepemu vremenu in obilnemu delu je bila udeležba ogromna. Sv. obhajil je bilo čez 7000, samo na sklepno nedeljo 1500. Spovedovalo je včasih 10 spovednikov. Može so bili po večini vsaj dvakrat pri sv. obhajilu. Med vojno je dobila naša cerkev umetnino, kakoršne nima Jugoslavija, — tako pravijo strokovnjaki, namreč vratica pri tabernaklju. Stala so 6000 K, ki so jih zbrali župljani za blagor mož in sinov v vojni. Delo je povsem domače; načrt je naredil g. arhitekt Vurnik, risbe ga. Vurnikova, izvršil pa gosp. Kregar.

SPOMINJAJTE SE UMRLIH!

Terezija Trnovšek, Galicija pri Celju.

Vi ste luč sveta.

Kar je nekoč božji Zveličar klical svojim apostolom, to naj bi obrnili nase in na svojo okolico tudi Marijini otroci. Kristus je rekel apostolom: »Vi ste luč sveta!« S tem je hotel reči: Vi ste postavljeni za to, da svet poučujete in da mu z zgledom takorekoč svetite. »Tako naj se sveti vaša luč pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časte vašega Očeta, ki je v nebesih.«

Te besede imajo vso veljavo tudi za vse, ki so v Marijinih družbah, saj so uprav Marijini otroci kakor poklicani da podpirajo delovanje duhovnikovo v javnosti, v družbah in zlasti povsod, kamor duhovnik ne more priti.

Toda dostikrat se sme reči o Marijinih otrocih, da sveti njih luč — a ne v zmislu Kristusovem. Dostikrat skušajo zbuditi pozornost, da bi bili sami hvalljeni, ne pa nebeški Oče; da bi bili sami občudovani, ne pa Bog. Tako delo ni apostolsko, ni delo za nebesa, marveč za vice.

Čimbolj se množi število takih, ki hodijo po široki poti in skušajo tudi druge zavesti na spolzko pot posvetnosti in bogapozabnosti, tem nujnejša je potreba, da vsi in vse, ki so si izvolili Marijo za svojo mater in hočejo posnemati njen vzvišen zgled, ne le zadostujejo in popravljajo, kar zagreše njih grešni sovrstniki, marveč da tekmujejo v apostolskem delu za nebesa in s tem uničujejo apostolat grešnega sveta za pekel.

Naredi račun in preglej, kakšno je bilo tvoje apostolstvo doslej? Kot sin in hči imaš dolžnosti do staršev in predstojnikov. Kakšna je bila tvoja ljubezen do njih, kakšno spoštovanje? V čem si pa bila, kako si se izkazal kot apostol v hiši? Kaj bi bil lahko storil za krščanski napredek v rodovini, pa si vse to zanemaril!

In če si oče, mati! Koliko odgovornosti polnih obveznosti imaš do otrok, ki ti jih je Bog zaupal kot dragoceni zaklad, da ga varuješ, izolikaš in pripraviš za nebeško zakladnico. Ali si bil doslej apostol v dru-

žini? Ali je svetila tvoja luč, da so videli tvoja dobra dela...?

Naredi račun in šteje svoja dobra dela!

Če ni bilo doslej vse v redu, ne obupaj, marveč stopi takoj pogumno in s trdnjo voljo v število apostolov Marijinih.

Razno.

»Za pametne že...!«

Navedene besede je izrekel proti piscu teh vrst eden izmed vplivnejših socialno-demokratskih voditeljev. Prišel sem ravno iz frančiškanske cerkve po končanih šmarnicah. Spregovorivši par običajnih fraz — me nekam zbadljivo vpraša: Pa menda nisi bil v cerkvi? Odgovorim mu: Seveda. Ali je to kaj tudega? — »Za pametne že« — se mi odreže; a s tem sva se tudi posločila, odhajaje vsak v svojo smer. — Ves ta sicer malenkostni prizor, — srečanje dveh znancev nasprotnega naziranja, — je sam zase čisto brezpomemben; a stvar sama ima tako ozadje, da zasluži nekaj vrstic tudi v »Bogoljubu«.

Socialnodemokratska stranka je proglasila vero za privatno (zasebno) stvar. To bi se reklo po naše: Stranka se v verske zadeve sploh ne bo vmešavala; vere ne bo napadala, in — kar sledi iz tega — tudi pustila vsakemu svobodno versko prepričanje, in ga ne smešila. Temu pa ni tako. — Za »pametne«, — to je za soc. dem. voditelje je neumnost, če gre kdo v cerkev; oni so pametni, vsi pa, ki še verujejo — brez pameti. To mislijo, to govorijo, to pišejo, to hočejo vsiliti tudi drugim. — Na javnih shodih in v ožjih družbah ali posamič delajo proti verskemu prepričanju vsakogar, ki pride v dotik z njimi. Kamor prideš med socije: na vlakcu v železniškem vozu, ali če te slučaj zanese v gostilno, če moraš iti tja na potovanje, ali na shodih: povsod najdeš sodruga, ki bo zabavljal čez duhovne in vero. Kakor je videti, ni izključeno, da bodo začeli z zabavljanjem in agitacijo od osebe do osebe.

Ker sem ravno pri tej stvari, naj omenim še neki žalosten dogodek, ki je res značilen za naše ljudstvo. Ne bom se motil, če trdim, da je v zvezi z agitacijo socijev. — Ne davno je odhajal iz Ljubljane bataljon ljubljanskega (nekdaj 17.) pešpolka. Na Vodnikovem trgu so se čuli poleg običajnega pridušanja (— žalostno za slovenske fante —) večkratni klici »Živijo boljševiki«, vmes pa se je čul glas: »gremo pobit farje!« — Ne verjel bi, če bi ne bil tega čul sam. Od kod pač izvirajo taki izrodki našega naroda? Iz naših vrst gotovo ne. Torej?! — In pa pijani so bili fantje že ob 7. uri zjutraj! — Ko je odhajalo

dva dni kasneje par tisoč Srbov v popoldanski vročini, ni bilo niti enega pijanega junaka vmes, in čuti ni bilo niti enega glasu. Obnašali so se dostojno, naši pa...

Socialni demokrat bo pa še nadalje napadal in sramotil versko prepričanje.

F. K.

Za volitve... V nemških časopisih je bilo nedavno to-le sporočilo: Deklica iz višjega razreda ljudske šole pregleduje doma poštne pošiljatve z volilnimi listki. Bile so volitve. Vse stranke so ponujale svoje kandidate. Njeni starši niso nič prikrivali, da hočejo »rdeče« voliti. Deklica je bila močno potrta. Gre in uniči vse volilne listke razen enega, ki so na njem bili krščansko-socialni kandidatje. Oče je pogrešil »rdeče« (soc. demokratske) glasovnice. Dekle prizna, da jih je uničila. Oče se razsrdi ter jo hoče nabiti. Deklica pa pravi: »Oče, jaz ne morem razumeti, da hočete »rdeče« voliti. Če boste to storili, bom pa tudi jaz do vas socialdemokratska, pa vas ne bom nič več rada imela in nič več ubogala. Pa od vas bom šla in prosila bom, da me sprejmo v kako katoliško hišo, kjer prav žive in redno volijo.« Oče ni več pretil s tepežem; ves je bil ganjen in skoraj solze so mu prišle v oči. Stopil je k ženi in otrok je slišal, ko je rekel ženi: »Žena, volili bomo s centrom (s krščanskimi); otrok mi je odprl oči. In volili so »črno«.

To so vzgojitelji! Na binkoštni ponedeljek je bila na Rožniku poleg Ljubljane tiha sv. maša. Duhovnik se bliža prijazni cerkvi. Za njim gre družinica: mož, žena in fantiček desetih let — malo na gosposko oblečeni. Žena: »Zdaj pa lahko gremo k maši.« Mož: »E, kaj maša!« Žena: »Zakaj pa ne, če lahko gremo...« Niso šli. Deček je molče poslušal — in si najbrž napravil primerno sodbo o očetu in o sv. maši. Kratke besede malovernega očeta, ki nima pojma o vzgoji, pode-rejo lahko na mah vse, kar je dosegel katehet v šoli.

Zgled pri vzgoji. Znana je naslednja basen Aesopova. Star rak, tako pripoveduje ta pogán, nagovarja svoje mladiče, naj ne hodijo več nazaj, marveč naprej. »Oče« — tako pravi mladič, »če zahtevaš to od nas, moraš poprej sam naprej hoditi.«

Modrijan Platon pravi: »Vsi, ki mladino vzgajajo, morajo dati lep zgled lastne sveto-

sti. »Kristus je klical in še kliče: »Hodite za menoj!« A takoj tudi pristavi: »Zgled sem vam zapustil, da tudi vi tako storite, kakor sem jaz storil.«

Oče, mati in vi vsi, ki vzgajate, zapomnite si, kar je tu zapisano in ne pozabite, da ima do otroka največjo moč zgled. Kar otrok vidi ali sliši, to skuša posnemati. Star pregovor veli: »Beseda miče, zgled vleče!« Temu reku pritrjujejo vsi odlični in izkušeni vzgojitelji, ki trde, da tisoč besedi ne doseže tega, kar en sam zgled.

Zato bodi previden in ogibljivi se vpricho otrok slabih pohujšljivih besedi, kletvin, še bolj pa vsakega nedovoljenega dejanja. Nikar ne govori: »Saj otrok tega še ne ume!« Morda res ne ume popolnoma, a si vse to zapomni in skuša posnemati. Sicer je pa tvoj otrok morda že bolj prebrisan, kakor sodiš ti.

Ako hočeš, da bo otrok redno in z veseljem opravljal jutranjo in večerno molitev, glej, da je ti sam ne opuščáš. Če hočeš, da bo, kakor je potrebno, otrok rad in večkrat premajal sv. obhajilo, ni dosti, da tebe vidi pri mizi Gospodovi samo za veliko noč. Pojdi večkrat sam in vzemi otroke s seboj, pa boš vzgojil Bogu zvesto, tebe ljubečo, nedolžno in ubogljivo decó!

Dobre knjige.

»Počesčenje presv. Rešnjega Telesa« — štiri evharistične pesmi za ženski zbor in orglje; zložil Alojzij Mihelčič, župan. Založil skladatelj. Prodaja tudi Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Te štiri mične skladbe ne bodo delale našim cerkvenim zborom nobene težave; vse pesmice so harmonično pravilne, melodije so izvirne in ljubke. Osobito bode ugajala 1. in 4. pesem. Ker so te evharistične pesmi zložene za ženski zbor s spremljevanjem orgelj, se izvajajo lahko tudi za moški — če se spodnja dva glasova prestavita v basovski ključ in intonira za cel ton ali pol tona višje — in za mešani zbor — če se uporabi orgeljski part.

Glasbeno oceno bo prinesel prihodnji »Cerkveni glasbenik«.

V MOLITEV SE PRIPOROČAJO:

Neka bolna Marijina družbenica. — Marijina družbenica za pravo spoznanje volje božje, vredno prejemanje sv. zakramentov in stanovitnost v dobrem. — Neka pijančevanju in drugim pregreham udana oseba. — Marijina družbenica, da bi ozdravela bolna noga. — Neki mladenič, da bi ga ljubi Bog obvaroval

greha v tujini in ga pripeljal srečno v domovino. — Marijina družbenica za potrpežljivost v hudih težavah ter njenega očeta, da bi se odvadil kletvine. — Neka oseba, ki se je že mnogokrat pregrešila zoper šesto božjo zapoved, da bi zadobila dar strahu božjega. — Marijina družbenica za vredno prejemanje sv. zakramentov, dušno in telesno zdravje; svojo bolno sestro in brata ki je zašel na kriva pota ter za mir in blagoslov božji pri hiši. — Neki bolni mož. — N. T. svoje starše, sebe in svojo prijateljico za pravo spoznanje in vredno prejemanje sv. zakramentov. — Vse še ne uslišane prošnje.

ZAHVALE.

Zahvaljujejo se: župnik Alojzij Vauti v Selah, Devici Mariji za rešitev iz velike nevarnosti, da ga dobe v pest nemški vojaki-divjaki. — Marijina družbenica, Naši ljubi gospe presv. Srca za večkratno uslišanje. — Jožefa Čeperlin, presv. Srcu Jezusovemu za srečen izid v neki pravdi. — M. S. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu, sv. Jožefu, sv. Antonu in sv. Frančišku za ozdravljenje po opravljeni devetdnevnici. — Družina Oven iz Semiča za srečno prestano špansko bolezen. — Neža Troje iz Semiča presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu in sv. Antonu Pad. za štirikratno ozdravljenje in več drugih uslišanih prošenj. — M. Š. presv. Srcu Jezusovemu in brebl. Devici Mariji za ozdravljenje smrtonesne bolezni po opravljeni devetdnevnici. — A. Mav, Groblje, presv. Srcu Jezusovemu za srečno dovršene študije. (Zahvala obljubljena pri devetdnevnici.) — F. F. Materi božju, sv. Jožefu in sv. Antonu za uslišano molitev. — M. S. presv. Srcu Jezusovemu in Marijinemu in sv. Antonu Pad. za ozdravljenje bolnega otroka po opravljeni devetdnevnici. — Slovenka z Dunaja, Materi božji za ozdravljenje devetmesečne bolezni.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

I. P. B. Obrnite se pismeno na vodstvo, boste najbolje izvedeli.

Darovi.

Za Apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Neimenovana 60 vin.; župni urad Ježica 10 K; župnijsko Mošnje 10 K; Marijina družba Trebnje 100 K; Franc Rajčević, župnik, Lucine 12 K; župni urad v Zagorju ob Savi 25 K; Marija Kramar, Matena-Ig 1000 K (ustanovnina 500 K, za apostolski dom 200 K, za cerkev sv. Cirila in Metoda v Belgradu 300 K); župni urad Grahovo 36 K; Janez Francič, kaplan, Staraloka 246 K 87 vin.; Josip Bambič, Preloka 10 K; župni urad v Dražgošah 30 K;

Katoličani in misijoni.

(Konec.)

Pravoslavje.

Zaradi popolnosti dodajmo še kratek pregled razkolne ali pravoslavne vere, ker pridemo z njo v najbližjo dotiko. Ta vera je izmed vseh ver naši katoliški veri najbolj podobna. 8 stoletij je bila vzhodna (sedaj razkolna) cerkev z našo zahodno (rimsko) Cerkvijo popolnoma združena. Nevredna carigrajska patriarha Fotij (leta 867.) in pozneje Mihael Cerularij (leta 1054.) pa sta zanetila nesrečni razpor in ločila vzhodno hčerko od matere — zahodne Cerkve. Najvažnejša razlika med našo in pravoslavno vero obstoji v tem, da razkolniki ne priznavajo papeža za Jezusovega namestnika in vrhovnega cerkvenega poglavarja na zemlji. Vse druge razlike so bolj neznatne ali tako učene, da jih navadno ljudstvo ne razume in so kolikortoliko odvisne od nauka o papeževi oblasti; kajti, če priznajo razkolniki enkrat papeževo oblast vrhovnega učenitstva, bodo sami od sebe priznali tudi druge nauke, ki jih naša Cerkev po papežu ne-

zmotljivo uči. Razkolniki sedaj n. pr. večinoma še tajijo: Marijino brezmadežno Spočetje (čeprav drugače Marijo zelo časte in ljubijo), izhajanje Sv. Duha iz Sina, in imajo nekatere nebistvene razlike v obredih.

Razkolniki so predvsem naši slovan-ski bratje: Rusi, Srbi, Bolgari, nadalje Grki in Romuni, skupaj nad 100 milijonov. Njihovo veliko število, potem pa njihova bližina nam in mala verska razlika, ki jo je pa vsled starega razpora zelo težko premostiti, nas morajo nagibati, da se z vsem srcem oklenemo tudi teh misijonov in jim pomagamo z molitvijo in darovi.

Tako bomo vsak po svojih močeh pripomogli, da se bodo čimprej izpolnile besede Zveličarjeve, da bi bili »vsi eno, en hlev in en pastir.«

Kdor se hoče natančneje poučiti o tem za nas tako važnem vprašanju, naj bere zanimivo knjigo dr. Fr. Grivec, Pravoslavje. Izdalo Apostolstvo sv. Cirila in Metoda. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani, Cena 3 K.

Notranje življenje poganskih narodov.

Kdor potuje po veliki prevozní črti med vzhodom in zahodom, po Sueškem prekopu, čuti in opazuje, da se mu javljajo na vsako morsko miljo ne samo nove pokrajine, marveč z novimi ljudmi tudi novo življenje: nov svet se mu odpira, ki vse drugače misli in čuti, dela in počiva, vse drugače joka, živi in umira, kot mi, kot

svet, ki smo ga vajeni mi. Prav ta vtis dobi tudi vsakdo, ki se je kdaj pogovarjal z Zamorcem, Arabcem, Indijcem, Kinezom ali Japoncem o veri, o šegah in navedah.

Vse to in še marsikaj mora vpoštevati, pretehtati in presoditi misijonar, ki hoče prodreti v dušo demačina-pogana, kateremu donša blagovest o Kristusu,

Zveličarju sveta. Seznaniti se mora z mišljenjem in čutenjem preprostega, naravnega naroda, kajti drugače z njim ne bo imel misijonskega uspeha. Brez spoznanja mišljenja narodovega, njega običajev in prirojenih navad — bo naletel misijonar na odpor. Ako nam zgodovina ponaseljevanja pripoveduje o uporih in bojih med podjarmljenimi poganskimi rodovi, so imeli ti boji svoj vir v tem, ker so se čutili pogani žaljeni v svojem mišljenju in čutenju. Tako n. pr. je bil glavni vzrok, da so se l. 1857. uprli prebivalci severne Indije proti angleški vladi v tem, ker je vlada ondotnemu vojaštvu izročila patrone, ki so bile namazane s kravjo mastjo.

Nam se to čudno dozdeva. Indijec je bil pa v dno srca užaljen, kajti njemu velja krava kot božje, sveto bitje, zato je smatral ravnanje angleške vlade kot največjo žalitev svojih verskih čuvstev.

Na vse take malenkosti in okoliščine mora paziti zlasti misijonar, ki je poklican, da si osvoji duše poganskih rodov. Potov, da prodre v notranjost poganskega mišljenja in življenja, je pa jako malo. Prvi pogoj je, da zna dobro ondotni jezik; dalje da natanko opazuje vse navade ondotnih rojakov, da študira npravne in verske pojme njihove, da previdno o vsem tem izprašuje.

Izpraševanje poganov in poizvedova-

nje je pa zelo težka stvar, kajti pogan ima povečini nekak strah do belokožcev ter ne zaupa veliko. Ako ga misijonar pridobi zase z darili, se pojavijo nove težave. Pogan ima prirojen nagon, da bi lagal, pa dostikrat tudi namenoma zavaja tujca v zmoto. Poleg tega ima to lastnost, da se mu ne ljubi misliti; seveda mu manjka tudi izrazov, da bi prav povedal, če že hoče kaj razkriti. Za duševne stvari že celo nima ne veselja, ne umevanja.

Švedski raziskovalec poganskih plemen, E. Nordenskiöld, piše neke: »Skušal sem spoznati indijansko dušo. Lotil sem se, kolikor sem mogel, živeti docela po indijansko, da bi jih lažje razumel. Lovil sem z njimi ribe, pel in pil sem z njimi.« Tako mora tudi misijonar veliko potrpeti in mnogo prestati, preden dobi ključ do src teh revnih zemljanov.

Divji narodi niso misleci, ampak čutni ljudje, kakor otroci, ki so dovzetni za zunanosti, v notranjost človekovo, v njegovo mišljenje in čutenje pa ne morejo prodreti.

Tako vidimo, da z denarjem in blagom, ki ga misijonarji potrebujejo, še ni vse doseženo. Nebroj je stvari, ki pridajo v poštrev, če si hočejo zagotoviti kaj uspeha v svojem misijonskem poslovanju.

Predvsem je pa potreba molitve in po molitvi — božjega blagoslova.

Ne pozabite Misijonske zveze in njene mašne družbe! Darovi za Misijonsko zvezo so zelo izostali in novi udje mašne družbe se le malo priglajaajo. Gorečnost Vaša za misijone naj ne poneha!

Molimo za domovino! Molimo za uboge ujetnike, posebno za tiste, ki v tujini umirajo — morda brez zakramentov!

Sprejemajo se samo pravilno in čedno pisani spisi.

rjavi, ali črni, ali višnjevi škapulir; udom bratovšine žalostne Matere božje je treba poleg drugega moliti 7 očenašev in 7 češčenarij za duše v vicah; k) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje; l) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni; istim vesoljna odveza.

9. **Torek. Sv. Peter Klaver.** Udom družbe sv. Petra Klaverja popolni odpustek pod navadnimi pogoji.

14. **Nedelja. Ime Marijino.** Kjer se danes obhaja praznik presv. Imena Marijinega, dobe popolni odpustek vsi verniki, ki danes ali ta teden do vštete prihodnje nedelje prejmejo sv. zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta; ravnotam popolni odpustek udom rožnovenske bratovščine v bratovski cerkvi.

17. **Sreda. Rane sv. Frančiška.** Popolni odpustek vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v farni cerkvi, kjer ni redovne; istim tudi vesoljna odveza.

18. **Četrtek. Sv. Jožef Kupertinski.** Popolni odpustek istim kakor včeraj.

21. **Nedelja. Matí božja 7 žalostí. Sv. Matej.** Kjer se danes obhaja praznik Matere božje sedem žalostí, dobe: a) vsi verniki popolni odpustek tolikrat, kolikorkrat po prejemu sv. zakramentov obiščejo cerkev, v kateri je ustanovljena bratovščina žalostne Matere božje, ter v njej molijo po namenu sv. očeta; b) popolni odpustek udje bratovščine sv. Družine. — Popolni odpustek udom družbe sv. Petra Klaverja, če molijo po namenu sv. očeta in za razširjanje sv. vere.

24. **Sreda. Marija, rešiteljica ječnikov. Sv. Pacifik.** Popolni odpustek: a) udom družbe sv. Petra Klaverja, če obiščejo cerkev in molijo po namenu sv. očeta; b) istim kakor 17. dan.

27. **Sobota. Sv. Elzeirij.** Popolni odpustek istim kakor 17. dan.

28. **Nedelja, zadnja v mescu.** Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

29. **Ponedeljek. Sv. Mihael.** Popolni odpustek: a) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; b) udom bratovšine za duše v vicah; c) udom bratovščine sv. Družine; d) tretjerednikom kakor 8. dan.

Darovi.

Upravništvu »Bogoljuba« so od 1. do 31. julija došli darovi:

Za odkup poganskih otrok: Terezija Ignati, Gazice, (za deklico: Terezija) 30 K; Ivana Očkan, Samapeč, (za dečka in deklico: Jožef in Marija)

50 K; neimenovana iz Središča, (za deklico: Marija) 60 K; Viktor Švigelj, kaplan, Bloke, (za dečka: Anton) 30 K; čisti dobiček igre otrok na Krču pri Semiču, 60 K; Neža Simonič iz Podrebra, (za dva dečka: Ivan in Alojziji) 84 K; neimenovana iz Semiča, (za dečka in deklico: Rudolf in Angela) 140 K; neimenovana iz Semiča, 60 K; Ana Rihtar, Zavrh, (za deklico: Ana) 30 K.

Za afrikanse misijone: Julijana Dogša, Grabe, 20 K; Marija Zidarič, Središče, 5 K.

Za balkanske misijone: Marija Grum, Begunje pri Lescab, 10 K.

Za najpotrebnejše misijone: Po g. kaplanu iz Središča: Julijana Dogša, 20 K; Julijana Spešič, 10 K; Julijana Zdravec, 4 K; Terezija-Zdravec, 3 K; Marija Habsjančič, 2 K; Gera-Pintarič, 2 K.

Za misijone: Neimenovan iz Semiča, 21 K; Jakob Kapš iz Semiča, 3 K; Anton Trebuh, Djekše, 10 K.

Za kruh sv. Antona: Jožefa Kotnik, Sv. Štefan, 5 K; Marija Lončarič, Grabe, 10 K; Marija Zidarič, Središče, 10 K; neimenovana iz Vrzdence, 4 K; Mar. Grum, Begunje pri Lescab, 10 K; N. N., 10 K; neimenovan iz Semiča, 52 K; Jakša iz Sodinje vasi, 2 K.

Za apostolstvo sv. Cirila in Metoda: Zbirka iz Obreža in Grab pri Središču, 29 K 40 vin.; župni urad, Cerklje pri Krškem, 120 K; čisti dohodek iger v proslavo sv. Cirila in Metoda 6. razreda Vodske šole pod vodstvom gđe učiteljice Jesihove, 296 K; Jožef Primožič, Lom pri Trziču, 12 K.

Za dejanje sv. Detinstva: Viktor Švigelj, kaplan, Bloke, 150 K; Cecilija Šlajmer v Podlogu, nabrala pri součenkah, 9 K 50 vin.

Za bratovščino sv. Reš. Telesa: Zbirka iz Središča 7 K 30 vin.

Za Vincencijev dom: Neimenovana iz Središča 10 K.

Za dober namen: M. Grešak, Brezno, 5 K.

Za Misijonsko mašno družbo: Viktor Švigelj, kaplan, Bloke, 10 K 20 vin.; Marija Lubej, Ptujška gora, 10 K.

Za Misijonišče: Marija Grum, Begunje pri Lescab, 10 K.

Za cerkev na Sv. Višarjah: M. J. iz Dobrepolj, 50 K; Ana Željko iz Semiča, 20 K; Anton Koren iz Semiča, 50 K.

Za cerkev na Sv. Gorí: M. J. iz Dobrepolj, 50 K.

Za oslepele slovenske vojake: Peter Kozina, Trzič, mesto venca na krsto † Marko Kromarja, 50 K.

Drugi darovi:

Za »Dejanje sv. Detinstva« so poslali do 11. avg. gg. poverjeniki: F. Šusteršič, kpl., Prečina, K 25 (II. zbirka); Fr. Pfajfar, kpl., Breznica, K 32; Ig. Fertin, žpk., Zasip, K 30; Al. Tome, kpl., Brezovica, K 43; Al. Zupanc, kpl., Žužemberk, K 30; Gabr. Petrič, kpl., Ribnica, K 476; Val. Oblak, žpk., Kropa, K 92; J. Semič, kpl., Fara pri Kostelu, 51 K 44 vin.; Ant. Hafner, kpl., Dobrnič, K 12 (II. zbirka); P. Matej Vidmar, katehet na Lichtenturničnem zavodu v Ljubljani, 96 K 90 vin.; za odkup poganskih otrok pa K 40; Ant. Selan, kpl., Vrhnika, K 117.

Za odkup poganskih otrok: A. Lesar, Jurjevica pri Ribnici K 50. (Imena krščencev: Anton Pad., Jožef.)

Bogoljuba v vsako slovensko krščansko hišo!

Hčere dobrih družin

katere imajo samostanski poklic in se hočejo posvetiti božjemu Srcu Jezusovemu ter vzgoji ubogih zapuščenih otrok v misijonu v tu- in inozemstvu, se sprejmejo v karmeličanski samostan pod naslovom:

**Karmeličanke božjega Srca Jezusovega
Zagreb, Zaverska cesta 31, Hrvatsko.**

Zastonj in poštnine prosto

dobi vsak na željo moj cenik o zlatnini, srebrnini in godalih. Violine po K 40—, 45—, 55— in višje. Dobre harmonike K 45—

60—, 80—, dvovrstne dunajske harmonike K 120, 140, trivrstne K 300, 400 in višje. — Zamena dovoljena ali denar nazaj. — Pošilja po povzetju ali predplačilu razpošiljalnica

JAN KONRAD,
Brüx šte. 1993, Češko.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

➡ **3%** ➡

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 3 krone na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljšje.

Rezervni zakladi znašajo nad en milijon kron.

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem leta 1918 nad 40 milijonov kron.

„Ljudska posojilnica“ stoji pod neposrednim državnim nadzorstvom.